

JAUTĀ DOMES PRIEKŠĒDEI!

Līdz rītdienas, 20. februāra, 17.00 gaidām jautājumus Kuldīgas novada domes priekšsēdei Ingai Bērziņai. Kurzemnieks viņu izvaicās par budžetu, infrastruktūru un jauninājumiem, ko ieviesusi pašvaldība un tās iestādes. Jautājumus varat uzdot pa tālr. **63350565**, e-pastā: **redakcija@kurzemnieks.lv**, **mesendžeri** Kurzemnieka feisbuka lapā.

Ēdolē folkloras kopu vada Nacionālā teātra aktrise un etnomuzikoloģe ZANE JANČEVSKA, kuras dzimtas saknes iestiepjas šajā pagastā: „Ēdolei, kur kopš seniem laikiem dzīvojuši aktīvi, gaiši un dziedoši ļaudis, ir atstāts bagāts kultūras pūrs, kas jāceļ gaismā, lai varam lepoties.”

→ 5. lpp.

60 GADI KOPĀ

„Piedzīvots daudz. Tagad ir, par ko padomāt. Skaidrs, ka Dievs mūs vadījis,” saka turlavnieki LĪZE un ILMĀRS ZIKMAŅI.

→ 6. lpp.

Kurzemnieks

LAIKRAKSTS VIDUSKURZEMEI

Nr. 21
(11 257)

Pirmdiena, 2018. gada 19. februāris Cena 0,68 eiro

OIK DRAUDS JĀNOVĒRŠ NEKAVĒJOTIES

Pēc lauksaimnieku saceltā nemiera par ārkārtīgo elektrības rēķinu pieaugumu Ekonomikas ministrija (EM) un a/s Sadales tīkls sākusī sarunas, kā novērst problēmas, ko radījis obligātā iepirkuma komponentes (OIK) jaunais finansēšanas modelis.

Skaidro par CEĻU REMONTU.

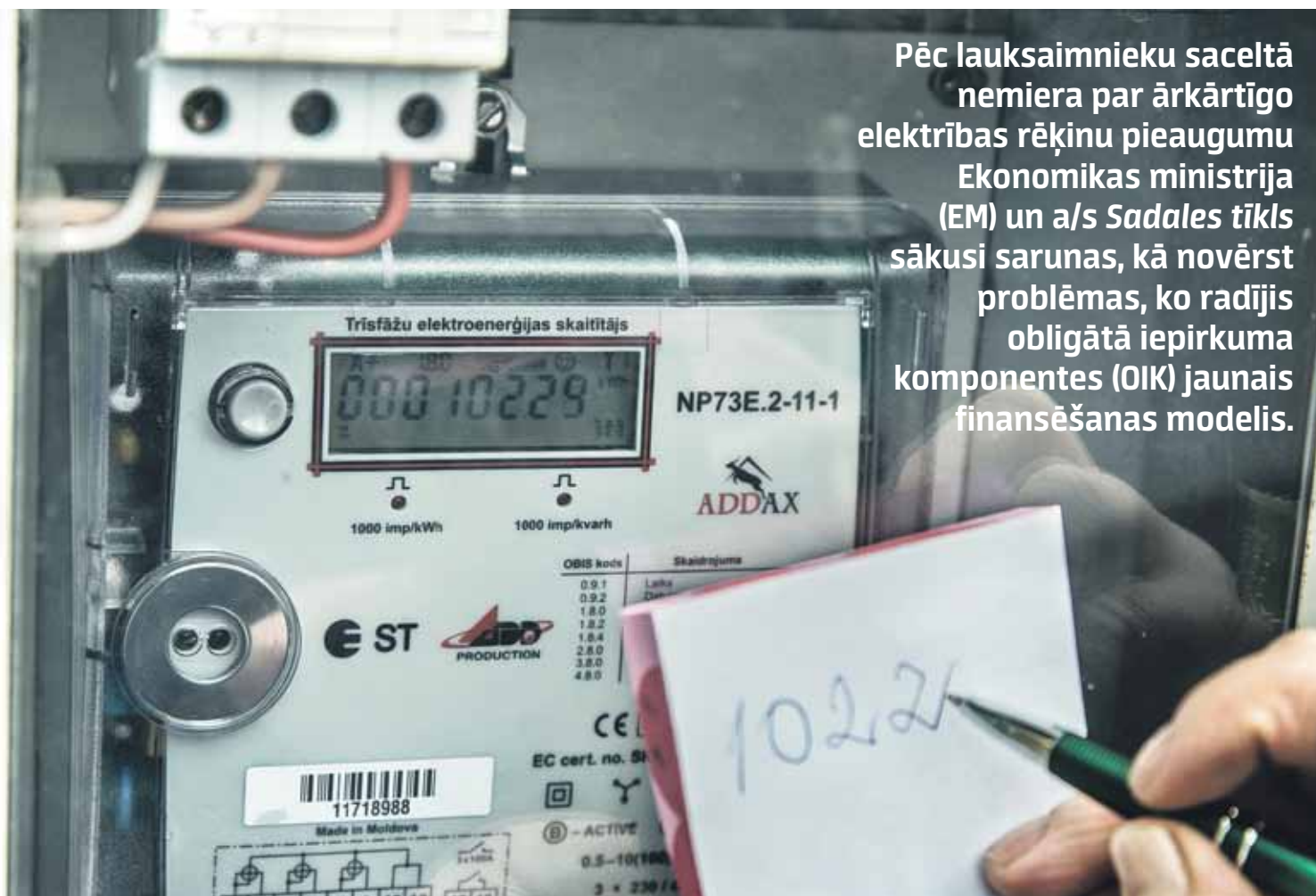
Latvijas Autoceļu uzturētājs nav bijis gatavs ārkārtas situācijai, kāda rudenī izveidojusies lietavu dēļ.

→ 3. lpp.

Kuldīgas novada dome saņēmusi SIA Gene Investments piedāvājumu bijušo SEB bankas ēku, garāžu un zemi Dzirnāvu ielā pirt par

270 000
eiro.

→ 3. lpp.

Obligātā iepirkuma komponente daudziem patērētājiem šogad elektrības rēķinu palielinājusi pat par 40–60%.

Aivara Vētrāja foto

Ja tas netiks izdarīts tuvākajā laikā, zemnieki ir gatavi kaut ar traktoriem braukt uz Rīgu protesta akcijā.

Viņiem elektroenerģijas rēķina pieaugums veidojas vienā pozīcijā – tā ir jaudas OIK par ampēriem. Tas ir maksājums par pieslēguma jaudu, kaut arī nesezonā tā netiek izmantota. EM kā izeju min atteikšanos no liekās

jaudas, tomēr tas bija iespējams tikai pērn. Šogad objektā, kurā ir viens elektrības pieslēgums, to daļēji samazināt un pēc vajadzības palielināt neesot iespējams. Tāpat nav izprotama jaunās izmaksu pozīcijas būtība. (Vairāk lasiet 11. lpp.)

Daina Tāfelberga

Cīsmās nu var strādāt ar pilnu slodzi, taču slikto ceļu dēļ izvešana apgrūtināta.

Izejmateriālu trūkums eksportā un pašmāju kokapstrādes uzņēmumos cēlis cenu. Apstākļi liek vērtēt, kā rīkoties; jādomā par ceļu remontu.

→ 10. lpp.

Kurzemnieku martam var abonēt:

līdz 26. februārim

- internetā www.abone.pasts.lv (ietaupot 71 centu)
- pasta nodaļās
- pie pastniekiem
- redakcijā (ietaupot 71 centu)

līdz 20. februārim

- pa informatīvo tālruni 67008001, 27008001

Trešdien, 21. februārī:

- Skrundas divpadsmitie.
- Leons Taivāns: kristīgā un islāma pasaule.
- Atjauno Pelču pils jumtu.
- Latvijas čempionātā vieglatlētikā.

9 17714071975024 08

ISSN 1407-9755

REDZĒJUMS

Visu cieņu!

Daiga Bitiniece, tālr. 63350567,
daiga.bitiniece@kurzemnieks.lv

Tā man gribas šodien teikt Dukuru ģimenei par ieguldījumu skeletona attīstībā un par Latvijas vārda spodrināšanu daudzus gadus. Par vīrišķību, par tēva paraugu un dēliem, kuri stimulē un lieliem darbiem iedrošina ne vienu vien puiku.

Domāju, ka tieši šobrīd viņiem atbalsts vajadzīgs vairāk nekā jebkad. Martins Dukurs atzinis, ka šis viņa karjerā ir viens no sāpīgākajiem brīžiem, kad neizdevās ne vien tikt pie olimpiskā zelta,

„Sportā ir arī ceturtā un piektā vieta. Diemžēl.”

bet aizsniegties līdz medaļai vispār.

Es tāpat kā daudzi Latvijā esmu cītīgi interesējusies par mūsu olimpiešu sportiskajām gaitām un nereti vairāk par paša sportista teikto ieklausījies viņa trenerī. Tāpēc mani nepārsteidza Daiņa Dukura dziļa sarūgtinājuma, tomēr cieņas pilnais teikums pēc medaļas zaudējuma, ka sportā ir arī ceturtā un piektā vieta.

No tiem, kuri var, mēdzam gaidīt un prasīt arvien vairāk, arvien ātrāk, arvien tālāk, arvien labāk. Tsti neizprotot situāciju un visbiežāk gandrīz neko nezinot no konkrēto sporta veidu specifikas. Protams, no vienas puses, sportistiem ir dzenulis tiekties pēc jauniem panākumiem, bet, no otras puses, tā ir arī sava veida ķīlnieka loma. Zaudējot izjūtu gamma ir plaša – vienā mirklī galvā ir vieta gan dusmām, gan vilšanās izjūtai, gan vainas meklēšanai sevī, citos un apstākļos, gan, pieļauju, arī kaunam. Sak', kā paskatīties acīs tiem, kuri tik ļoti paļāvās, ticēja?

Martins nav vienīgais, kuram sporta gaitu izskaņā neizdevās savu sapni piepildīt. Lai atceramies Inetu Radeviču, kurai Londonas olimpiskajās spēlēs 2012. gadā līdz bronzas medaļai pietrūka viena centimetra! Atmiņā iespiedies kadrs, kā tāllēcēju tūlīt pēc izšķirošā lēciena mierina viņas dzīvesbiedrs. Jācer, ka arī Martins radīs mierinājumu savu tuvāko cilvēku lokā un ka mēs, kaislīgie un prasīgie līdzjutēji, spēsim būt saprotoši.

MANUPRĀT

Domas sasniedz daudzus

Sabiedrībā diskusijas raisījusi mācītāja Jura Rubeņa izstāšanās no Latvijas Evaņģēliski luteriskās baznīcas, kurā nokalpoti 36 gadi. Viņš pats šīs rīcības iemeslu publiski nav komentējis, visticamāk, tā ir citu amata brāļu kritika. Īpaši pēc populārās J. Rubeņa grāmatas *Viņa un viņš, Mīlestība. Attiecības. Seks* iznākšanas, jo tajā paustās domas esot pretrunā ar luteriskās baznīcas principiem. Skaidrs, ka jo īpaši organizācijā, kas runā par garīgumu, ētiku un dzīves jēgu, principi ir svarīgi. Ja kādam tiek norādīts, ka viņš konkrētās reliģijas kritērijos vairs nevar iekļauties, nākas no tās izstāties. Es pieredu tai cilvēku grupai, kuri saka, ka Dievam tic, taču nevienai reliģijai nepieslienās. Mācītāja J. Rubeņa idejas man vienmēr šķitušas ieklausīšanās vērtas. Nevaru novērtēt, vai tās kāpušas pāri reliģiju rāmjiem, taču dzirdīgas ausis tās sasniegušas ne tikai kristiešu vidū vien.

Jolanta Hercenberga, tālr. 63350568,
jolantah99@gmail.com

IEPRIECA

Atbalsts nelaimē

Kuldīdznieks Agris vēlas pateikties jaukajām kafejnīcas *Tilts* darbiniecēm. 12. februārī viņš iekļuvis auto sadursmē krustojumā pie minētās kafejnīcas. Diena bijusi auksta. Kamēr tikusi gaidīta policija, viesmīles iznesušas karstu kakao, lai autovadītāji sasildītos.

Par iepriecām un pabēdām ziņojiet Kurzemniekam
pa tālr. 63350568, e-pasts: dina.porina@kurzemnieks.lv.

Lasītāju vērojumi nav anonīmi.

MUMS ZVANA

Ja traucē, tad nevedīs

Kāda sieviete uzskata, ka nav pareizi, ja ar skolēnu autobusu, kas bērnus ved no Īvandes uz Kuldīgu, tiek pārvadāti arī pieaugušie.

„Autobuss uzņem cilvēkus no sociālās mājas, arī pīpmaņus un dzērājus, kuri nemazgājas, un bērni sūdzas, ka viņiem ir slikta dūša, ja tāds sēž blakus,” stāsta sieviete. „Autobuss speciāli met likumu, lai kādus piecus cilvēkus vestu uz darbu, izlaižot viņus pie *Zāģeriem*. Vai tas ir pareizi? Pa to

ceļu, kur bērnus vāca pagājušajā gadā, vairs nebrauc. Maznodrošinātie no sociālās mājas saņem visādu palīdzību, un tad vēl viņus vadā ar skolēnu autobusu. Nav smuki,” uzskata sieviete.

Pagasta vadītāja Anda Upleja ir informēta, ka reizēm tiek vesti arī pieaugušie, ja autobusā ir vieta, bet, ja reiz bērniem traucē, turpmāk tas netiks darīts. Šogad maršruts mainīts tāpēc, ka viena ģimene pārcēlusies citur, tādēļ tagad autobuss kursē pa

citu ceļu, bet ne tādēļ, ka brauktuve pēc pieaugušajiem. „Arī sociālajā mājā ir bērni, un citreiz tiek paņemts arī kāds pieaugušais. Šoferītim noteikts, ka paņemt var tad, ja ir brīvas vietas. Bet, ja kāds ir pīpējis vai dzēris, tad, protams, nevar. Zinu, ka tur brauc viens cilvēks, kurš pīpē, tādēļ pateiksim, ka turpmāk vairs nevarēs. Līdz šim iedzīvotāji nav sūdzējušies. Ja būtu, mēs to būtu nokārtojuši paši.”

Jolanta Hercenberga

Ja zvanīs domei, būs ātrāk

Kundze no Alsungas piektdien, 16. februārī, ap 11.00 bija sašutusi, ka novada centrā kaisītas un tīrītas tikai galvenās ielas, bet sānu ielas esot kā stikls. Pašvaldība nedomājot par iedzīvotājiem.

Novada domes priekšsēde Daiga Kalniņa *Kurzemniekam* skaidro, ka piektdienas rītā komunālā iecirkņa darbinieki

secinājuši: sniegs sablīvējies un kļuvis slidens, tādēļ dome devusi uzdevumu ielas nokaisīt: „Asfaltētās ielas un trotuāri ir tīri, bet dažās mazajās ielās, kur ietves nav, cilvēkiem var nākties nelielu gabalu iet pa slidenu brauktuves malu.” Domes priekšsēde rosina iedzīvotājus līdzīgās situācijās pirmo palīdzību mek-

lēt pašvaldībā. „Šorīt mums šāds zvans nav bijis. Būsim tikai pateicīgi, ja iedzīvotāji par kaut kādām nekārtībām vispirms informētu mūs. Tad varēsime nebūšanas novērst ātrāk,” mudina D. Kalniņa.

Tālruna numurs, uz kuru vajadzētu zvanīt, ir 63351342.

Inguna Spuleniece

LASĪTĀJS JAUTĀ

Visu nosaka kopsapulce

Kuldīdznieks, kurš dzīvo daudzdzīvokļu mājā, interesējas, kā samazināt maksu par atkritumiem, ja bērni vēl ir deklarēti pie vecākiem, bet faktiski tur nedzīvo. *Kuldīgas komunālajos pakalpojumos* (KKP) viņš uzrādījis izziņu, ka dēls mācās Ogrē.

Kopmītnēs viņu nedeklarē. Otrs dēls strādā Rīgā un pagaidām dzīvo tādā dzīvoklī, kurā arī nevar deklarēties.

KKP pārstāvis Kaspars Porriks skaidro: „Vai maksu par atkritumiem daudzdzīvokļu mājā nosaka pēc deklarēto vai fak-

tiski dzīvojošo skaita, to izlemj dzīvokļu īpašnieku kopsapulce. Kā vairākums nobalso, tā arī dara. Mēs ēkas apsaimniekotājam iesniedzam rēķinu par visai mājai aizvestajiem atkritumiem. Apsaimniekotājs pēc tam daļa vai nu pēc faktiskajiem, vai deklarētajiem iemītniekiem.”

Inguna Spuleniece

AKTUĀLAIS JAUTĀJUMS

Vai skatāties olimpiskās spēles Dienvidkorejā un interesējaties par Latvijas sportistu panākumiem?

Kristīne Mūrniece, auklē bērnu: – Zinu, ka tādas notiek, ziņās šo to palasu, bet televīzijā sacensības neskatos. Vispār sports man interesē, nodarbojos ar ritenbraukšanu, bet tādā profesionālā līmenī ne. Vīrs gan olimpiādi skatās.

Edgars Linkēvičs, strādā celtniecībā: – Esmu dzirdējis, ka notiek, bet pat īsti nezinu, kurā valstī. Vispār no sporta veidiem dažreiz paskatos hokeju vai basketbolu.

Lauris Nagliņš, fotogrāfs: – Drusku skatos, bet virspusēji. Vairāk tos sporta veidus, kas man patīk, piemēram, snobordu. Latvijas komandai līdzī nesekoju un nekādus rezultātus no mūsu sportistiem negaidu.

Irina Rancane, studente: – Esmu dzirdējusi, ka Korejā kaut kas notiek, arī to, ka Latvijas sportisti brauc, bet, kā viņiem tur iet, nezinu. Neesmu nevienu pārraidi redzējusi, jo nav laika – jāmacās.

Dzintra Ellere, grāmatvede: – Diemžēl ne. Ziņās esmu dzirdējusi, kur tās notiek un kā iet mūsējiem. Zinu, ka kamaniņu braukšanā iet tīri labi, ka dažās komandās sportisti aplīmuši. Neesmu baigā sporta fānē, tāpēc ar to informāciju arī pietiek.

Tims Kokorevičs, celtnieks: – Nē, nesanāk laiks. Īsti nezinu, kur tās notiek, bet ceru, ka Latvijas vārds pasaulē izskanēs un tiks pārvestas medaļas. Katram savs darbs: es krāsoju sienas, viņi sporto. Ja reiz viņi izvirzīti kā labākie, tad es ne tikai ceru, bet pat ticu, ka viņi gūs panākumus.

Jolanta Hercenberga, Aivara Vētrāja foto

Kurzemnieks
Kuldīga, 1905. gada ielā 19, LV-3301

Izdevējs – SIA Jaunais kurzemnieks. Reģ. apl. nr. 1400. Iznāk pirmdienās, trešdienās, piektdienās. Pārpublicējot atsauce uz Kurzemnieku obligāta. Iespiests SIA Poligrāfijas grupa Mūkusalā, Rīga, Mūkusalas ielā 15a. Metiens – 3580.

Galvenā redaktore Daiga Bitiniece – 63350567; redakcija@kurzemnieks.lv;
reklāmas nodaļa – 63324881; sludinajumi@kurzemnieks.lv

IR GATAVI BIZNESĀ RISKĒT

Jaunajā kafējnicā Kebab Cafe Kuldīgā strādā Iveta Žilinska, kura kebabus piedāvā gan ēšanai turpat, gan līdzņemšanai.

„Rēķināties, ka kafējnicā Kuldīgā ir sezonāls bizness. Tomēr mēģināsim un gaidīsim vasaru. Kas neriskē, tas nevinnē; kas riskē, tam ir cerība,” saka Kebab Cafe īpašniece Elīna Šķiere. Nesen Baznīcas ielā 32a ātrās ēdināšanas vietu atvēris uzņēmums *KVMauto*.

Elīna ar vīru Kristapu pirms gadiem diviem pārcēlušies uz Kuldīgu. „Esam ventspilnieki,” viņa stāsta. „Mācījos Rīgā, esmu juriste, bet pēc deviņiem gadiem gribējām pārcelties uz laukiem – tuvāk dzimtajai pusei, bet ne vairs Ventspilī, un tā izvēle krita par labu Kuldīgai. Gribam darboties savā biznesā, tikai ilgi nevarējām izdomāt, ko tieši. Ieraugot telpas šeit, radās ideja par vietu, kurā var ātri paēst.”

Pieredze jau esot, jo Ventspils jahtu ostā uzņēmumam trīs gadus ir kafējnicā *Jahtu māja*. Tas ir grila bārs, kurā var iegādāties šašliku, burgerus un arī kebabus. „Jutu, ka Kuldīgā uzņēmējdarbībai ir ļoti labvēlīga augsne – pretimnākoši, laipni cilvēki uz ielām un iestādēs,” uzskata Elīna. Pašlaik kafējnicā strādā viena darbiniece, bet vasarā būšot vajadzīgi palīgi.

Jolanta Hercenberga
Aivara Vētrāja foto

Ceļinieki atbild pašvaldību vadītājiem

„Par ceļiem saņemam daudz kritikas, bet mūs ierobežo finansējums un arī noteikumi par valsts un pašvaldību ceļu uzturēšanu,” tā Kurzemes plānošanas reģiona attīstības padomē teica valsts akciju sabiedrības *Latvijas Autoceļu uzturētājs* (LAU) valdes loceklis Vilnis Vitkovskis.

ATZĪST: GRANTĒTIE IR PROBLĒMA

„Melnā seguma ceļi ir labākā stāvoklī, bet ar grantētājiem tiešām ir lielas problēmas,” atzina speciālists un minēja iemeslus: ilgus gadus segums nav atjaunots, ir sabojāta ūdens notece, pavasaros un rudenos ceļus bojā

jāgreiderē un jāizmanto pretputēšanas materiāls. Dubultā virsmas apstrāde nav iespējama tur, kur ir intensīva smagā transporta kustība, krustojumos un pārāk likumotos ceļos. Šogad LAU paredzējis to izmantot 23 kilometriem, un par šo veidu ieinteresējušies arī pašvaldību vadītāji. V. Vitkovskis atzina, ka ārkārtas situācijai, kāda rudenī izveidojusies lietavu dēļ, uzņēmums nav bijis gatavs.

VAI ASFALTĒS UZ PELČIEM?

Pašvaldību vadītāji jautāja, vai pretputēšanas materiālu var izmantot konkrētos posmos, kur tuvumā ir dzīvojamās mājas. Speciālisti atbildēja, ka var, bet tas ir naudas jautājums. Lai būtu lētāk, ar kalcija hlorīdu varētu apstrādāt nelielus posmus gar mājām.

Vai visas ceļmalas var applaut līdz Jāņiem? „Mēs labprāt to darītu,” skaidroja Liepājas ceļu rajona vadītājs Guntars Laugalis, „bet ierobežotās summas dēļ divreiz gadā mums diez vai ļaus. To, kā naudu tērēt, nosaka akciju sabiedrība *Latvijas Valsts ceļi* (LVC). Reizēm kaut ko izdarām pēc pašvaldību lūguma, pēc tam saņemam pārmetumus, ka ceļa uzturēšanas klase

nepamatoti paaugstināta – izdarīts vairāk, nekā paredz noteikumi.”

Kuldīgas novada vadītāja Inga Bērziņa jautāja par grants ceļu no pilsētas uz Pelciem, kur asfaltu iedzīvotāji gaida jau gadiem. Vai tad, ja pašvaldība ieguldītu naudu sava posma asfaltēšanā, tam varētu tikt dota priekšroka? V. Vitkovskis atbildēja, ka tādi precedenti ir.

KĀPĒC NELĀPA MAZĀS BEDRES?

Alsungas novada vadītāja Daiga Kalniņa jautāja, vai tiks atjaunots asfalts ceļā Kuldīga–Ēdole. LAU Kuldīgas nodaļas vadītājs Andris Upmalis apstiprināja – tas tiks remontēts. Novadu vadītāji pārmeta, ka rudens ekstremālajos apstākļos ceļinieku darbība bijusi ļoti novēlota. V. Vitkovskis atzina, ka pietrūcis komunikācijas starp darbu pasūtītājiem un naudas turētājiem jeb LVC un izpildītājiem – LAU: „Esam dzīvojuši it kā paralēlās pasaulēs, bet tagad cenšamies vairāk sadarboties, tiek veidota kopīga digitālā platforma.”

Kāds bija neizpratnē, ka pašlaik asfaltā tiek aizpildītas tikai lielākās bedres: „Bet mazās pēc trim dienām jau būs avārijas bedres!” G. Laugalis atbildēja, ka avārijas bedrēs tiek izmantots dārgāks materiāls, tāpēc visas ar to nelabo, jo mazajās tas tāpat ilgi neturas: „Ir cerība aizvilkt līdz pavasarim un izmantot lētāku metodi – šķembas un emulsiju.” V. Vitkovskis atbildēja, ka LAU arī paredzējis atkārtotu grants ceļu inventarizāciju.

Iveta Grīniņa

Jauns veids sadarbībai ar vecākiem

Kuldīgas 2. vidusskolas kolektīvs aicina audzēkņus un vecākus 28. februārī no 16.00 līdz 18.00 piedalīties pasākumā *Nopelni atzīmi kopā ar vecākiem*.

Direktores vietniece Inita Embrekte skaidro: „Meklējam jaunas formas sadarbībai ar vecākiem. Parasti rīkojam

informatīvās pēcpusdienas, kad visi kabineti atvērti, skolotāji gatavi ar individuāli runāt par bērnu sekmēm. Šajā reizē aicinām vecākus nākt kopā ar bērniem. Pieaugušie, protams, var nākt arī vieni, lai individuāli parunātu ar skolotājiem, bet, darbojoties kopā, bērni varēs nopelnīt attieksmes atzīmi, kas

tiks arī ielikta žurnālā. Vecāki savukārt redzēs, kā skolotāji strādā, ko bērns var vai nevar izdarīt.” Attieksmes atzīme var ietekmēt semestra vērtējumu: „Ja vidējā atzīme ir, piemēram, 5,6, skolotājs drīkst ar attieksmes atzīmi to paaugstināt.”

Ingunu Spuleniece

Jaunumi bioloģiskajā lauksaimniecībā

Latvijas Bioloģiskās lauksaimniecības asociācija (LBLA) sāk ikgadējo pavasara semināru ciklu. 23. februārī 10.00 tads būs Kuldīgas Mākslas namā.

Par aktuālo Lauku atbalsta dienesta darbībā stāstīs Dienvidkurzemes reģionālās lauksaimniecības pārvaldes vadītājs Ģirts Osis. LBLA vadītājs Gustavs Norkārklis informēs par atbalsta saņemšanas noteikumiem, obligātajiem minimālajiem ieņēmumiem utt. Vēl būs augkopības eksperta Māra Narvila lekcija par augu seku, aizsardzību, mēslošanu un augsnes auglības celšanu (ar akcentu uz graudkopību). Iepriekš pieteikties nevajag. Vairāk – LBLA birojā pa tālr. 20262027, e-pasts: info@ekoprodukti.lv.

Ēkas pirkums rūpīgi jāpārdomā

Kuldīgas novada dome saņēmusi piedāvājumu pirkt bijušo SEB bankas ēku. Finanšu komitejā deputāti sprieda, ka cena ir laba, pašvaldībai nams noderētu gan kultūrai, gan izglītībai, tomēr šis solis rūpīgi jāpārdomā.

SIA *Gene Investments* piedāvā māju, garāžu un zemi Dzirnau ielā 5 pirkt par 270 tūkstošiem eiro. Domes priekšsēde Inga Bērziņa uzskata, ka tādām īpašumam summa ir pieņemamam, tomēr jāpasūta neatkarīgs vērtējums. Viņa uzskata, ka ēku var izmantot gan kultūrai, gan izglītībai. Pēc nelielas pārkārtošanas zāli varētu pielāgot kultūras centra kolektīvu mēģinājumiem, kā arī izvietot tur šo iestādi, kamēr tiks rekonstruēta ēka Raiņa ielā. Tāpat rekonstrukcija priekšā bērnu un jauniešu centra (BJC) namam 1905. gada ielā. Turklāt Jauniešu māja Jelgavas ielā tiek nomāta no Sv. Katrīnas draudzes.

Deputātam Ērikam Pucenam bija iebildumi: pirmās brīvvalsts laikā ēka celta kā banka, un, lai to pielāgotu citām vajadzībām, būs jāiegulda liela nauda, turklāt jādomā par energoefektivitāti. Deputāts Aleksandrs Lange, kurš savulaik bijis bankas vadītājs, uzsvēra, ka ēka ir labā stāvoklī, tai ir laba fasāde, mainīti logi, centrālapkure.

I. Bērziņa rosināja deputātus lēmumu labi apdomāt un pēc domes sēdes 22. februārī doties telpas apskatīt, līdzī aicinot kultūras centra un BJC vadību.

Ingunu Spuleniece

MEDIĶI INFORMĒ

Strādājot ar zāģi, amputē plaukstu

Stāsta Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta Kurzemes reģionālā centra statistiķe Dārta Girgensone.

No 9. līdz 16. februārim Kuldīgas, Alsungas un Skrundas novadā ātrās palīdzības mediķi devušies uz 99 izsaukumiem. Uz slimnīcu aizvesti 45, no tiem septiņi bērni. Divas sievietes un 12 vīrieši bijuši reibumā. Bijušas trīs krimināltraumas: viena Kuldīgā un divas nesaistītas Skrundā, turklāt vienā dienā.

56 gadus vecam vīrietim, strādājot pie zāģa, mehānismā ierauta roka. Ar amputētu plaukstu cietušais nogādāts specializētajā centrā Rīgā. Sešgadīgs zēns sēta kritis un sasitis galvu, ar iespējamu smadzeņu satricinājumu viņš aizvests uz slimnīcu. Trīsgadīgs puisītis smadzeņu satricinājumu guvis, ar brāli istabā daudzoties. Divas sievietes – 59 un 82 gadus vecas – paslīdējušas uz slidenas ietves, kritušas un laužušas gūžu. Desmit mēnešus vecs zēns mutē paņēmis, iespējams, atkaļķotāju, ar ko atfira veļasmašīnu. Ar iespējamu saindēšanos viņš nogādāts slimnīcā.

Uzklausīja Iveta Grīniņa

Bočes spēli popularizēs pasaulē

Līdz pat nākamā gada beigām Kuldīgas biedrība *Speciālais sporta centrs (SSC)*, ko izveidojusi fizioterapeite Nadija Strazdiņa, piedalīsies programmas *Erasmus+* projektā *Sports together, active forever**. Pirmais pasākums – divu dienu seminārs – notiks mēneša beigās Kuldīgā.

Projekts, kurā iesaistītas divas sabiedriskās organizācijas no Rumānijas, kā arī pa vienai no Latvijas un Spānijas, piedāvās apgūt vai uzlabot zināšanas par bočes spēli. „Šis ir novatorisks sporta veids, ko Starptautiskā Olimpiskā komiteja un starptautiskās sporta federācijas pagaidām nav atzinušas,” skaidro N.Strazdiņa. „Tāpēc projekta koordinatori rumāņi rosina izveidot bočes mācību programmu augstskolām, lai topošie sporta skolotāji zinātu, kas tas ir, un varētu mācīt skolēniem. Mērķis ir panākt, lai bočes paveids, ko spēlē ar kaula bumbām, ar laiku tiktu iekļauts paralimpisko spēļu programmā. Bočes veids ar ādas bumbām šajā programmā jau ir.”

Iecerēts celt sporta skolotāju kompetenci, apgūt jaunas mācību metodes. Bet ne mazāk svarīgs nolūks ir izglītēt Kuldīgas novada jauniešus un iesaistīt viņus brīvprātīgajā darbā – sacensībās un citos pasākumos cilvēkiem ar īpašām vajadzībām. Jau piecus gadus SSC sadarbojas ar Kuldīgas 2. vidusskolu, koordinatore ir skolotāja Laila Meirupska. Seminārā jaunieši dalīsies pieredzē, kā viņi palīdz organizēt un vadīt sacensības. Savukārt divus gadus centra partneris ir Kuldīgas Tehnoloģiju un tūrisma tehnikums, kura audzēkņi projektā būs brīvprātīgie gidī.

22. un 23. februārī Kuldīgā notiks seminārs. Pirmā diena

23. februārī 9.30 bočes seminārs viesnīcā Metropole un vieglatlētikas manēžā: gaidīti sporta skolotāji, pulciņu vadītāji, aprūpētāji, brīvprātīgie un citi, kas organizē fiziskas nodarbes.

Kurzemes bočes kausa izcīņā 1. vietu savā grupā izcīnīja *Speciālā sporta centra* komanda (fotogrāfijā pa labi). Vidū 3. vietas ieguvēji – Valsts sociālās aprūpes centra *Kurzeme* filiāles *Gudenieki* komanda, bet kreisajā pusē 2. vietas ieguvēji – Liepājas *BJC Vaduguns* klubīņš *Pasaulīte*.

paredzēta tikai projekta grupai, bet nākamajā var piedalīties sporta skolotāji, pulciņu vadītāji, aprūpētāji, brīvprātīgie un citi, kuri organizē fiziskas aktivitātes un vēlas pilnveidot zināšanas. „Pirmajā daļā viesnīcas *Metropole* konferenču zālē runāsim par

bočes noteikumiem, inventāru, ekipējumu, tiesnešu darbu, brīvprātīgo pienākumiem, sportistu pārbaudi divizionēšanai utt. Otrā daļa būs praktiska nodarbība manēžā.”

N.Strazdiņa pastāstīja, ka bočes treniņi notiek katru piektdienu

manēžā 12.30–14.00. Aktīvākie sportisti varēs piedalīties sacensībās 2019. gada decembrī Spānijā.

* *Sporto kopā, esi vienmēr aktīvs*

**Iveta Grīniņa
Nadijas Strazdiņas
arhīva foto**

KURZEMES BOČES KAUSA IZCĪŅĀ

10. februārī sacensībās ar ādas bumbām Kuldīgā jaunākajā grupā uzvarējusi komanda *Dzirciems*, bet vecākajā mājiniēki – *Speciālā sporta centra (SSC)* komanda.

Sacīkstes rīkoja SSC. Piedalījās 11 komandas divās grupās – dalībnieki ar intelektuālās attīstības traucējumiem vai psihiskām saslimšanām no astoņiem līdz 18 gadiem un no 19 gadiem.

BOČES SACĪKSTES KULDĪGĀ

14. aprīlī 10.00–15.00 Kurzemes sacensības (ar kaula bumbām) vieglatlētikas manēžā.

Aprīlī notiks arī valsts mēroga sacīkstes (ar kaula bumbām) vieglatlētikas manēžā.

Uzvarētāji dosies uz Eiropas bočes sacensībām 18.–21. maijā Luksemburgā.

Sacensību datumi un laiki vēl var mainīties.

Grib aktīvāku biedrības darbu

Liepājas neredzīgo biedrības **Kuldīgas nodaļas vadītājas Kristīnes Vitkovskas pieņemšanas laiks turpmāk būs mēneša otrajā ceturtdienā no 10.00 līdz 12.00 pensionāru apvienības *Rumbiņa* telpās Liepājas ielā 14.**

„Ja kādam vajag tikties citā laikā, var zvanīt. Man svarīgi cilvēku redzēt, runāt aci pret aci. Katrs ir īpašs un biedrībā gaidīts,” saka vadītāja.

25. janvārī notika jaunās valdes pirmā sēde. Šogad bez vadītājas tajā vēl ir Elita Montvida, Līvija Neimane, Jūsma Lankenberga, Jānis Griķītis, Antonija Liberte un Baiba Zemgale.

VARĒS APGŪT TAPOŠANU

Pirmajā sēdē nolemts piedāvāt biedriem apgūt rokdarbus – tapošanu, bet vispirms to mācīsies valdes locekļi, kuriem palīdzēs J.Griķītis, kurš regulāri brauc uz nodarbībām Liepājas biedrībā.

„Pati Liepājā esmu redzējusi apbrīnojamus rokdarbus, kas pa spēkam cilvēkiem, kuri neredz neko. Viņiem ir ļoti attīstīta tautte, tāpēc rokdarbiem biedrībā ir perspektīva,” saka K.Vitkovska.

Bez uzmanības netiks atstāti arī tie biedri, kuri no mājām neiziet: „Ar vieniem vairāk sazināties, pie citiem varu aizbraukt. Man svarīgi redzēt, kā cilvēki dzīvo. Cenšos apciemot, uzmundrināt, pastāstīt jaunumus. Reizi trijos mēnešos dodos uz valdes sēdi Liepājā, no bibliotēkas vedu audiogrāmatas, jaunumus izstāstu Kuldīgā. Lielākoties aktivitātes mums notiek Liepājā: tur ir rehabilitācija, izveidota dzīves skola, kur var apgūt ikdienas iemaņas, bet ir arī dziedāšana, rokdarbi un citas nodarbības.”

PASĀKUMUS RĪKOS SESTDIENĀS

Jaunā vadītāja vēlētos, lai bied-

Liepājas neredzīgo biedrības Kuldīgas nodaļas vadītāju Kristīni Vitkovsku var sazināt pa tālr.

25727132.

ru aktivitāte būtu lielāka. Turpmāk pasākumi tiks rīkoti nevis darbdienās, bet sestdienās. „Pirms vēlēšanu sapulces katram piezvanīju un lūdzu atnākt. Pavadoņi un piederīgie darbdienā ne vienmēr var atrast brīvu laiku, lai atvestu uz pasākumiem, tāpēc ceram, ka sestdienās dalībnieku būs vairāk. Mums ir 48 biedri. Vieni piedalās visur, citi gribētu, bet veselības dēļ nespēj, bet ir tādi, kuri visu laiku turas nomaļus.”

Tuvākās būs **Liieldienas 7. aprīlī**, kas atkal notiks Kuldīgas Sv. Annas draudzes mājā, bet vasarā iecerētas sporta spēles.

Iveta Grīniņa

Ies pa Kalpaka pēdām

3. martā Skrudas novada ļaudis atcerēsies vēsturiskos notikumus pirms 99 gadiem, kad sākās Latvijas brīvības cīņas.

13.00 pašvaldība kopā ar Jaunsardzi un Zemessardzi organizē 8 km pārgājienu *Pa pulkveža Oskara Kalpaka bataljona pēdām* no Rudbāržu sākumskolas līdz pagriezianam uz Lēnām (pie *Ventaskrastu* mājām). No Skrudas uz Rudbāržiem kursēs autobuss, pulcēties 12.30 pie jaunatnes centra. Brauciens mājup – ap 16.30.

Kā norāda jaunatnes centra vadītāja Baiba Eversone, pārgājiena mērķis ir veicināt vēstures izziņu, stiprināt piederību valstij un novadam. Piedalīties var ikviens, arī ģimenes vai domubiedru grupas. Nepilngadīgajiem, kuri nebūs kopā ar pieaugušajiem, vaja-

dzīga rakstiska atļauja. Pārgājienā būs dažādi uzdevumi sadarbības treniņam un vēstures izziņai, iepazīstot Jaunsardzes un Zemessardzes darbību. Vēlams iepriekš informēt (tāl. 29852292, e-pasts: baiba.eversone@skruna.lv), lai visiem var sagādāt zupu, tēju un uzkodas.

17.00 būs tradicionālais piemiņas brīdis Lēnās pie memoriālās sienas. Piedalīsies Latvijas Nacionālo bruņoto spēku (NBS), Zemessardzes un Jaunsardzes pārstāvji, NBS orķestris un Skrudas vīru ansamblis *Vecie zēni*. Jaunsargi nodos svinīgo zvērestu.

Daina Tafelberga

Jauno folkloras kopu vada novadniece

„Ēdolei, kur kopš seniem laikiem dzīvojuši aktīvi, gaiši un dziedoši ļaudis, ir atstāts bagāts kultūras pūrs, kas jāceļ gaismā, lai varam lepoties mēs un nākamās paaudzes,” saka nesen pagastā izveidotās folkloras kopas vadītāja, Latvijas Nacionālā teātra aktrise un etnomuzikoloģe Zane Jančevska.

Ideja atjaunot reiz šeit populāro tautas mūzikas dziedāšanas tradīciju radusies kultūras organizatorei Inesei Poriķei. Viņa pērnruuden uzaicinājusi aktrisi vadīt folkloras kopu: „Es Ēdolē dzīvoju kopš 1981. gada, un šajā laikā tādas kopas te nav bijis. Bet zinu, ka senāk šāda tradīcija bijusi spēcīga. Uzrunāju Zani, jo viņas senči nāk no Ēdoles puses, un viņa piekrita vadīt pašlaik 12 cilvēku lielo kolektīvu. Kopš oktobra mēģinājumi notiek katru pirmdienu.”

BĒRNĪBAS ĶIRŠI

Vienlaikus ar darbu teātrī Z. Jančevska otro gadu Mūzikas akadēmijā apgūst etnomuzikoloģiju jeb tautas mūziku, un viņas dzimtas saknes iestiepjas Ēdolē. „No šīs puses nāk mammas senči. Cik esam pētījuši, vismaz kopš 18. gadsimta beigām. Vectēva un vecmātes mājas bija *Parnieki*. Tās atradās aiz Mātrām, netālu bija arī *Vecvagari* un blakus *Dimzas*. *Parniekos* ieprecējās mana omīte, kuras dzimtas mājas *Ķistnieki* arī bija šajā pusē. Pētot ciltskokos un vēl šur tur, var saprast, ka puse no ēdolniekiem ir radi. No *Parniekiem* manus vecvecākus izsūtīja. Vecaistēvs Jānis nomira Sibīrijā, jaunākā meita, kas ir manas mammas māsa, palika Omskā mācīties zobārstniecības tehnikumā, pirms varēja atgriezties. Uz Latviju atbrauca tikai omīte Lavīze Ozoliņa un viena meita Aina, bet *Parniekos* jau atradās kolhoza teļi. Mājām bija sākusies cita dzīve, un tur ģimene neatgriezās.

Bet kopā ar omīti bērībā uz šo pusi braucu bieži. *Galbāliņos*, kas jau atrodas suitos un kur uzņēma filma *Emīla nedarbi*, dzīvoja mammas brālēns Valdis Sprogis. Omīte brauca radiem palīgā noņemt bietes un kartupeļus vai citos darbos, un es braucu līdzi. Tas laiks saistās ar atmiņām par saldajiem ķiršiem un normu, kas jāpielasa.”

ATRAST SAVAS DZIESMAS

Mācoties etnomuzikoloģiju un priecājoties, cik raženi ar savām folkloras bagātībām lepojas suiti, Zanei radusies interese izziņāt tautas garamantas Ēdolē. „Vecāmamma un mamma vienmēr ir dziedājušas un man atstājušas daudz stāstu par Ēdoli. Es gribēju saprast, kas pagastā agrāk dziedāts, kādas dziesmas raksturīgas.

Pērnruuden nodibinātā folkloras kopa ar savu vadītāju Zani Jančevsku (pie klavierēm) ik pirmdienas vakaru kultūras namu pieskandina ar tieši Ēdolei raksturīgajām tautas dziesmām.

Zane Jančevska:
„Mēs īsti negribam lielajai globalizācijai līdz galam pakļauties. Katram svarīgi atrast kaut ko savu, ar ko lepoties.”

Folkloras krātuvē atrodams ļoti daudz dziesmu no Ēdoles. Tās guļ plauktos un mūsdienās nav dzirdētas, bet ir iespēja tās izcelt gaismā un atgādināt par tām. Ēdoles puses mūzikas dzīve ir ļoti sena. Sākot ar tautas dziesmām, vēlāk ar baznīcas kori, ko dibināja Nātiņš (pirmais Ēdoles skolas skolotājs Krišjānis Nātiņš (1800–1836 – aut.). Ar Krišjāņa Valdemāra izveidoto laicīgo kori (1848. g.), ar novada dziesmu svētkiem pirms kara. Sāku meklēt caur konkrētu cilvēku pierakstītajām dziesmām. Par Ēdolē dziedātajām savulaik ir interesējies Ansis Bergmanis (1899–1966), kurš dzimis un audzis Ēdoles *Tiltarājos*, bet vēlāk bijis Īles sanatorijas galvenais ārsts. Pēc viņa detalizētajiem pierakstiem

var uzzināt ļoti daudz. Arī Ieva Brauna (1889–1970) ir atstājusi rakstiskus un iedziedātus vēstījumus par šīs puses folkloru.

Folkloras kopā šīs dziesmas mācāmies. Tagad protam sešas, mācāmies vēl, un 4. maijā Baltā galdauta svētkos parādīsim publikai,” sola Z. Jančevska.

PRIECĪGA ATGRIEZTIES

Zane atzīst, ka ik pirmdienas vakaru atbraukt no Rīgas uz Ēdoli nav viegli, jo ir gan studijas Mūzikas akadēmijā, gan izrādes un mēģinājumi teātrī: „Jauns režisors Toms Treinis iestudē komēdiju, ko sarakstījis igauņu dramaturgs. Tā ir smeldzīga luga par teātri: par to, kā top izrāde, par iekšējiem procesiem. Es spēlēju savdabīgu sievieti, kas nav aktrise, bet kād-

Meklē liecības par Ēdoles tērpu

Inese Poriķe stāsta, ka kopā ar Zani Jančevsku atradušas pavedienu, pēc kura meklēt, kāds Ēdolē savulaik bijis tautas tērps. „Atradām periodikā rakstu, kurā teikts, ka 1940. gadā Siguldas iedzīvotāja Zuzanna Zūze, kas iepriekš dzīvojusi Ēdolē (no Preisu dzimtas), uz senlietu izstādi par godu Latgales dziesmu dienām atvedusi Ēdoles tautas tērpu, kas saglabājies no viņas senčiem kopš 1795. gada. Tas esot līdzīgs Ventspils tērps. Vienmēr esmu domājusi, ka visiem novadiem un pagastiem ir savi tērpi, bet mēs par savējo neko nezinām. Tagad ir pavediens, pēc kā meklēt Vēstures muzejā.

Arī folkloras kopai jādomā par vienotu noformējumu. Īstus tautas tērpus nevarēsīm atļauties, bet piedalīsimies konkursā *Darīsim paši*, un, ja gūsīm atbalstu, sagādāsim stilizētus tērpus.”

reiz gribējusi par tādu kļūt. Viņai patīk viss – pat tad, ja kaut kas nepatīk, arī par to viņa ir sajūsmā. Manā sapratnē luga nav tikai par teātri – tas ir sabiedrības modelis, kā cilvēki valdošajam pakļaujas vai nepakļaujas.

Pēc mēģinājumiem un lekcijām dažreiz tumšā vakarā braucu uz Ēdoli un domāju, kādēļ to daru. Visi cilvēki gatavojas doties pie miera, bet es braucu. Tomēr, kad nonāku šeit un cilvēki jau sanākuši, kļūst tik silti. Katram ir savs uzdevums: citi kaut ko ražo, citi izdomā. Un tad likās, ka varu būt ļoti priecīga, ja uz brīdi varu atgriezties Ēdolē. Mūzikas dēļ. Tā cilvēkus vieno un dod spēku.”

INTERESĒJAS DAUDZI

Z. Jančevska atzīst: „Man ļoti patīk, kā suitu mājaslapā Dace Nasteviča skaisti ierakstījusi – neviena dziesma nevienam nepieder. Dziesma ir brīva. Tā rodas vienā vietā, aizceļo tālāk un mainās. Ir interesanti papētīt, kur tās skanējušas sākumā. Varbūt Latvijas mērogā tas nav pārāk nozīmīgi, bet tagad ir tendence, ka folkloras krātuvē ierodas cilvēki un ļoti interesējas par sava novada vēsturi. Klusi pēta. Ir jūtams, ka īsti negribam lielajai globalizācijai līdz galam pakļauties. Katram ir

svarīgi atrast savu, ar ko var lepoties. Tautas garamantu atkalatklāšanas tendence varbūt nav skaļa, bet ļoti daudzi klusītiņām, bet nereklamējot, interesējas. Ja kaut kas tāds sāk mosties pašā, tad arī citi nāk priekš ar līdzīgām vēlmēm un izjūtām, tad tas paplašinās, un atveras dziļš, bagāts pūrs.

Arī mani fascinē tas, kā dziesmas saglabājušas no cilvēkiem, kuri nav mācējuši rakstīt un lasīt, kuriem nav bijuši uzvārdi. Kā tas noticis? Kad par to sāk domāt, rodas milzīga cieņa. Dziedot tautas dziesmas, mana balss skan citādāk. Liekas, ka manī ienāk kāds spēks. Rakstīju kursa darbu par aktrisi Elvīru Balduņu, kurai tagad ir 98 gadi un kura no galvas zina apmēram 2000 tautas dziesmu. Cik viņa skaisti izsakās par dziesmu un gudrību, kas tur iekšā! Imants Ziedonis rakstījis: viņš cer, ka katram skolēnam un studentam būs sava tautas dziesmu klade, kurā viņš atlasīs savas mīļās dziesmas. Jājautā – vai daudziem no mums tādas ir? Man šķiet, ka bērnu vajadzētu uz to virzīt, jo ir tādas valstis, kurās folkloru māca kā priekšmetu skolā.”

Jolantas Hercenbergas teksts un foto

Lappuse tapusi ar Kuldīgas novada pašvaldības līdzfinansējumu.

„Viss savijas – gluži kā vainadziņā”

Līze Zikmane:
„Daudz ir piedzīvots.
Tagad ir, par ko padomāt.
Skaidrs, ka Dievs mūs
vadījis.”

„Saprecējāties uz Jauno gadu. Kas to zina, kāpēc tā izdomājām,” plecus raustot, saka turlavniece LĪZE ZIKMANE, kura ar dzīvesbiedru ILMĀRU kopā aizvadījuši 60 gadus. No stāstītā noprotams – mūžs pavadīts grūtā darbā. Tas atsaucas uz veselību: Līzes kundzei kājas švakas, bet Ilmāra kungam slikti ar dzirdi. Sieva nosaka: lai gan pašai raksturs tāds šerpāks, dikti dzīvē rājušies neesot – ja nu vienīgi tādēļ, ka Ilmārs uzreiz nevarot sadzirdēt, ko viņa saka. Arī šajā reizē lielā runātāja ir Līze, Ilmārs vairāk klausās, neko neiebilst – laikam jau sieva visu stāsta pareizi. Savs sakāmais arī abu meitai Guntai Zīlei.

IEPAZĪSTAS MEŽĀ

Līzes ģimenei vajadzējies pamest dzimtos *Labrenčus*, jo esot bijuši budži. Gluži tukšām rokām nācies aiziet no mājām, kurās dzimta dzīvo kopš 17. gadsimta, izciest smagu pārbaudījumu laiku, līdz izdevies tēva mājās atgriezties – tā tas vainadziņš savijies.

„Kuldīgā pa priekšu strādāju mežniecībā, tad rūpkombinātā – kaļķu ceplī *Rumbeniekos*, arī ķieģeļceplī. Ilmārs vairāk pa mežiem – ar zirdziņu veda arī kokus, muka no kolhoza, jo tur strādāt bija vēl smagāk. Toreiz nekāda atšķirība nebija: sieviete vai vīrietis – jāstrādā, un viss. Mani arī pierīkēja tajos mežos. Es kā sievišķis vairāk ar ēšanu ņēmos, bet mežā arī braucu. Vakaros katrs atpūšas, kā grib: vīri spēlē kārtis, bet sievas vāra ēst. Tā arī sapazināties – darbā,” atminas Līzes kundze.

GRAUŽ VIENS OTRAM ASTI

Līzes brālis pēc izešanas no *Labrenčiem* nopircis vecu smēdi pie Mežvaldes: „Kopā ar māsu lasījām dzelžus, darījām visu, kamēr izkopām zemi. Brālis uzcēla mazu mājiņu. Māte gan dikti gribēja nākt atpakaļ uz Turlavu. Kolhoza priekšnieks tolaik bija mans klasesbiedrs. *Labrenčos* bija ierīkota cūku ferma. Ierunājāties viņam, kamēr piekrita, ka abas ar māsu nākam par cūkkopēm, bet Ilmārs sāka mācīties par traktoristu. Pirmāk bija zirgkopējs. Zirgi bija tik vārgi, ka viens otram asti ēda nost, jo nebija, ko dot. Vasarā tik drusku atkopās. Rudenī jābrauc kult, Ilmārs dabūja zirgiem iesviest ratos kādas pelavas, kādus graudus. Nākamo ziemu varēja iztikt labāk.”

TĀDS LAIKS

Labrenči ģimeni sagaidījuši nolaisti. „Bija pulka žurkas, jo te, kur tagad istaba, iepriekšējās kopējas cūkēdienu vārīja. Reiz istabā pie loga skrāpējās sešas žurkas – gribēja tikt ārā. Stallī bija tik lielas, ka dzina cūkas no siles nost. Nezinu, kā iepriekšējās kopējas te dzīvojušas. Runāja, ka vienai bijis pušelītis – kamēr māte pie cūkām, tikmēr viņš ar žurkām no vienas bļodiņas ēdis. Nevainoju nevienu – tas bija tāds laiks. Nabadzība un smags darbs,” nopūšas Līze.

Meita Gunta iestarpina: „Mammai drīz būs jau 88 gadi, bet atmiņa skaidra. Tas ir apbrīnojami, ka pēc tik grūtas dzīves viņa ar visu vēl tiek galā: veļu izmazgājusi, istabas iztīrījusi, ēst uztaisījusi.” Mamma iebilst: „Ja man nebūtu tāds vīrs, es tā nevarētu: ūdeņus ienes, iznes, malku sanes – smagos darbus visus uz sevi paņēmis.”

Līze un Ilmārs Zikmaņi. Tagad dzīvei nekādas vainas neesot, prāto sieva: netrūkst grāmatu, ko lasīt, dārzā vēl varot izaudzēt, ko ēst, garš laiks neesot, jo pietiekot lupatu, ko lāpīt.

1957. gada 31. decembrī jauno Zikmaņu pāri kāzās neviens neesot fotografējis. Šie uzņēmumi tapuši drīz pēc tam.

KOMANDĒ VĪRUS

Rūpkombinātā Līze uzdienējusies par galveno koku brāķētāju: „Vieglāks darbs bija, bet nācās atcerēties, kurus baļķus un no kurienes tie vīri izveduši. Zināju visus Kuldīgas un arī Saldus rajona mežus. Salt dabūju, ka bail. Es biju tā, kas koriģēja: „Raz, dva – vzjaļi!”* Tad vīri cēla baļķus un krāva pajūgā.” Līze teic: tolaik, kad mežinieki ar zirgiem braukuši, ceļi bijuši gludi, nevis kā tagad, kad meža tehnika visu izdangājot.

Smagā darba dēļ zudībā aizgājusi Guntas brālītis – ķeizargrieziens nācis par vēlu: „Kaut kas iekšā bija sameties. Slimnīcā

nonācu Aizputē 1962. gadā, kad tikko modē nāca televizori. Māsiņas skatījās pārraidi, bet man istajā brīdī nebija spēka sasaukt. Vēlāk ārsts neko līdzēt nevarēja. Pēc tam pateica, ka vairāk bērnu man nav brīv ražot. Kad nav brīv, tad nav. Tā nu Gunta ir vienīgā.”

Arī no Guntas gandrīz nācies šķirties: „Tīrīju cūku mēslus, redzu: opis sētā nes durvis uz muguras, bet mazā pinas aiz muguras. Pēkšņi durvis krīt tieši mazajai virsū! Es nevarēju ne paskriet, ne pakliegt. Laimīgā kārtā durvis uzkrīta uz spaiņa, bet Gunta apakšā palika neskarta.”

Gadiem Līze kolhozā strādājusi par bri-

gadieri. „Kad pēc dēliņa atkopos, gribējās tikt no cūkām vaļā. Sivēnus neviens projām nevāca, te, pa pagalmu, cūku bari klīda. Ar laiku mūsu stallis nolietojās – regulāri tika mazgāts ar ziepjakmeni, sāka drupt. Tad cūkas aizvāca, un gāju par brigadieru. Veči vien brigādē, bet, ja es pirmā dakšu neņēmu, neviens klāt neķērās. Tupēja un pīpoja.”

Par grūtajiem laikiem kundze piebilst: „Jaunībā nekas nav grūti. *Rumbeniekos*, kaļķu ceplī, sadabūts tāds augsts trulis, zeme ar lāpstu no pliena jānorok, akmeņi jāsasviež trulī. Ko tur daudz nopelnīja? Bet cilvēki centās: gan kaļķi pēc kara vajadzēja, gan kokmateriālus. Bija arī terpentīna tecinātava, tajā strādāja tāds Obodņikovs. Prasīju vetārstam Olāram, viņš teica, ka esot tēva brālis.”

CEĻ BAZNĪCU

Kad sākušies brīvības laiki, Līze *Labrenčus* dabūjusi atpakaļ – abi brāļi un māsa miruši: „Neviens cits te nenāca, sākām ar meitu saimniekot. Es biju tikusi jau līdz desmit govīm. Pēc laika Gunta ar lopīņiem pārgāja uz savu stalli, atdevu savējos arī. Tikai divas govīs paturēju: viena bija dikti laba piena māte, slaucu arī to otru. Devu pienu uz pienotavu. Laukus apkopām.” Gunta piebilst: kamēr savu saimniecību kopusi viena, tēvs ar mammu daudz līdzējuši.

Vēl Līze rūpējusies par Klosters baznīcu. Gunta papildina, ka mamma ielikusi visu savu naudu, lai baznīcu paceltu no drupām: „Bet bija tā vērts.” Mamma stāsta: „Desmit gadus biju draudzes priekšniece, tad darbošanos atdevu Jurim Vītolam. Viņš dzimis tam, lai ietu pa arhīviem, muzejiem, rakstītu projektus. Dosi viņam lāpstu, lai rok dārzu, metīs projām, bet pa arhīviem visu māc izrakt.” Tagad kundze uz baznīcu vairs neejot, kaut meita piedāvājas aizvest. „Kad bija Sergeja Jēgera koncerts, mamma tā satraucās, ka koncerta vietā nonāca slimnīcā. Visi gaida Līzīti, bet Līzīte – nekā,” Gunta smejas.

* No krievu valodas: „Viens, divi – ceļam!”

Inguna Spuleniece
Zikmaņu arhīva un
Lāsmas Reimanes foto

GATAVI STUDĒT

Interesanti, dažādi, individuāli, mūs vieno kontroldarbi – tā par sevi saka Kuldīgas Centra vidusskolas 12.v klases skolēni.

SAVS UZŅĒMUMS

Klasesbiedri Emīls Liepnieks un Rēzija Rebeka Firgute drīzumā atvērs savu uzņēmumu. Emīls stāsta: „Es domāju nākotni saistīt ar uzņēmējdarbību. Plānoju Rīgas Juridiskajā augstskolā mācīties biznesu un likumus. Tuvākajā laikā atvērsu uzņēmumu, tāpēc tāda studiju izvēle. Visbiežāk no visiem esmu mainījis skolas: mācījos Rīgas 6. vidusskolā, Babītes vidusskolā, Ilģuciema vidusskolā, bet beigu beigās atgriezies – mājās tomēr vislabāk.” Rēzija Rebeka ir viena no trim, kura Centra vidusskolā mācās no 1. klases. Viņa saka – skolotāji vienmēr bijuši ļoti atsaucīgi. „Plānoju mācīties biznesa organizāciju un vadību. Kopā ar Emīlu atvērsim uzņēmumu *Krypton* – izgatavojam mugursomas. Mēs darbojamies biznesa inkubatorā.” Abi jaunieši piedalījušies dažādos starptautiskos konkursos.

ROKDARBI UN DABA

Elena Karīna Akmane: „Es vēl nezinu, ko darīšu pēc vidusskolas, bet man ļoti patīk rokdarbi. Vēlētos kādreiz atvērt savu rokdarbu veikaliņu. Esmu darbojusies skolas radošo izpausmju

pulciņā. Mūsu klasē visvairāk izceļas Reičēla, jo vienmēr izdomā kaut ko smieklīgu.

Reičēla Mīze stāsta, ka viņai patīk daba: „Domāju studēt lauksaimniecību vai mežniecību. Es vēl nezinu, kur tieši. Man šī klase patīk – vienmēr ir, par ko pasmierties. Vismīlākais priekšmets ir bioloģija. No mūzikas man patīk klasiskais roks.”

Monta Ose: „Vēl īsti neesmu izdomājusi, kur gribu iet tālāk. Esmu radošs cilvēks, tāpēc noteikti darīšu kaut ko radošu, piemēram, strādāšu par frizieri. Ja vajag, skolā vienmēr uztaisu plakātus. Ja ir kādi radošie darbi, vienmēr iesaistos. Lielākā daļa esam nākuši no Kuldīgas pamatskolas, tāpēc esam sen pazīstami un, atnākot uz šejieni, bija viegli.”

TURPMĀKO NEATKLĀJ

Monta Geide, Sandra Laizāne un Nils Alencevičs studiju izvēli neatklāj, jo domā, ka tad varētu nepiepildīties. Monta stāsta: „Esmu izlēmusi, ko darīšu, bet nezinu, uz kuru augstskolu iešu. Man patīk matemātika. Vēl man patīk dzīvnieki un pastaigas ar savu suni.”

Sandra par audzinātāju Ainu

Stepēnu stāsta: „Viņa ir atsaucīga, vienmēr mūs aizstāv par spīti tam, ka esam mazi velniņi. Atceros, ka 10. klasē mums kā skolēniem bija grūti saprasties. Mīļākais priekšmets man ir literatūra, patīk atpūsties dabā un klausīties rokmūziku.”

„Neesmu sapņotājs – esmu reālists,” tā sevi raksturo Nils. „Man ir tikai idejas, par ko vēlos mācīties, bet, ja atklāšu, tad nepiepildīsies. Vislabāk padodas sports, jo esmu sportisks jau no bērnības. Patīk basketbols, futbols un volejbols. Skolas laiks pagāja ļoti ātri – gribētu atgriezties bērnībā.”

PALĪDZ PIRMS KONTROLDARBIEM

Par visgudrāko meiteni klasesbiedri sauc Ariānu Freibergu, viņa gribētu kļūt par matemātikas un ķīmijas skolotāju. „Man patīk mācīt klasesbiedrus, jo protu viņiem izskaidrot. Es šeit atnācu no Skrundas vidusskolas. Te visinteresantākās bijušas ekskursijas, esam bijuši Lietuvā, Melnkalnē, Bulgārijā.”

Evelīnai Vasiļčikai padodas angļu valoda, tāpēc viņa grib studēt

Anglijā: „Mans sapnis ir kļūt par BBC žurnālisti. Anglijā iespējas ir daudz lielākas. Esmu bijusi praksē *Kurzemes Radio*, tāpēc zinu, ka žurnālistika mani interesē. Kā klase mēs patiešām esam jautra un pirms kontroldarbiem viens otram ļoti palīdzam.”

Alise Upeniece vēl nav izlēmusi, ko studēt: „Viens variants ir studēt medicīnu Rīgas Stradiņa universitātē. Atceros, ka bērnībā gribēju kļūt par bērnudārza audzinātāju, bet esmu bijusi ēnot bērnudārzā un sapratu, ka noteikti to nedarīšu. No skolas spilgti atceros žetonu vakaru, kurā kā klase bijām vissaliedētākie.”

ZINA, KO DARĪS

Kristaps Gebauers te mācās no 1. klases un stāsta, ka visi skolotāji ir ļoti un pretimnākoši: „Man šī skola ļoti patīk. Gribētu mācīties par fizioterapeitu Rīgas Stradiņa universitātē, jo tā ir vislabākā augstskola.”

Viesturs Viksna ies vectētiņa pēdās: „Mans opis bija metinātājs. Vēl neko tādu neesmu darījis, bet iemācīšos pašmācībā. Skolā, domāju, viss bijis kārtībā, jo esmu kārtīgi mācījies, klausījis skolotājus, vienmēr apmeklējis konsultācijas.”

Rūdolfs Ķīvītis vēlētos nākotni saistīt ar sportu: „Es došos uz

Latvijas Sporta pedagoģijas akadēmiju. Varbūt mācīšos par treneri vai sporta skolotāju. Jau piecus gadus spēlēju kluba *Kuldīga 1.* līgas florbola komandā. Šeit mācos no 10. klases un, atnākot uz skolu, uzreiz ieguvu daudz draugu.”

Intervijas laikā skolā nebija Unas Kazakovas, Anetes Palmas un Signes Krūmiņas.

„PIRMĀ ĪSTĀ AUDZINĀMĀ KLASĒ”

12.v klases audzinātāja A. Stepēna pirms sešiem gadiem pēc studijām Latvijas Universitātē atnākusi strādāt par krievu valodas skolotāju. „Pagāja divi gadi, un man audzināšanā tika 12. klase. Tātad šī ir pirmā īstā audzināmā. Par visgrūtāko posmu skolotāja nosauc 10. klasi: „Pirmajā pusgadā visu laiku kāds nāca un gāja prom – bija pārmaiņas. Bet gadi kopā pagājuši interesanti, jo viņi ir dažādi un talantīgi: dziedātāji, sportisti, dejotāji un mākslinieki. Katram klasē ir savas intereses, savs draugu loks. Mēs noteikti neesam viens vesels, jo katrs ir atšķirīgs, kaut gan klasē ir tikai septiņpadsmit. Manuprāt, vispilgtāk atmiņā palicis žetonu vakars decembrī, kurā viņi rādīja, ka var radoši izpausties.”

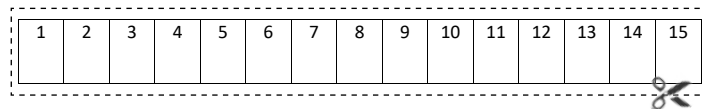
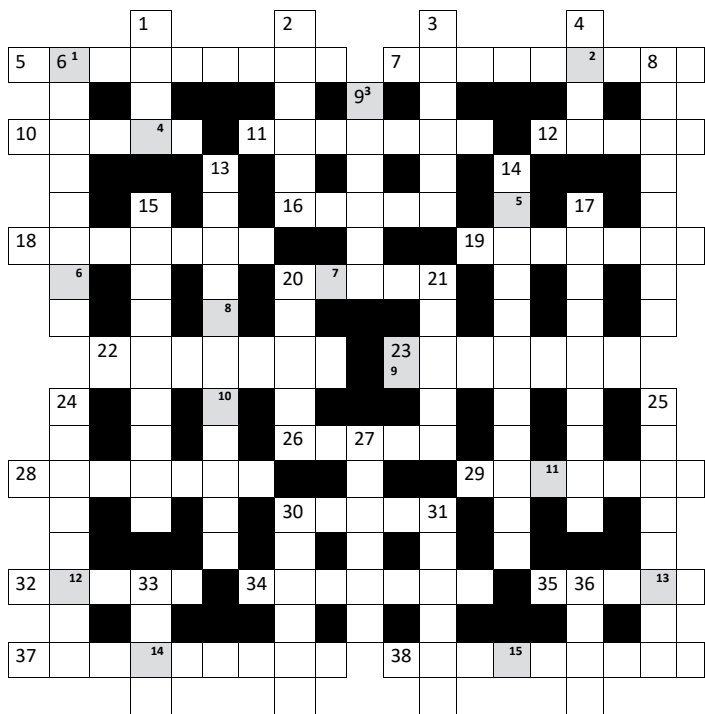
Lāsmas Reimanes teksts un foto

Kuldīgas Centra vidusskolas 12.v klase – Nils Alencevičs, Ariāna Freiberga, Evelīna Vasiļčika, Kristaps Gebauers, Alise Upeniece, Sandra Laizāne, Rūdolfs Ķīvītis, Reičēla Mīze, Viesturs Viksna, Monta Ose, Elena Karīna Akmane, Emīls Liepnieks, Monta Geide, Rēzija Rebeka Firgute – un skolotāja Aina Stepēna.

KRUSTVĀRDU MĪKLA

Veidojusi Sandra Vilsone.

Risinājumu gaidām līdz 21. februārim.

Horizontāli: 5. Rožu dzimtas koka augļi ar palieliem oranžkrāsas augļiem. 7. Iecietīgs pret citu uzskatiem. 10. Indīgas čūskas Latvijā. 11. Slīpētas dārgakmeņu skaldnes. 12. Dzīvnieku valsts. 16. Kādas tautu grupas pārstāvis Ziemeļāfrikā, Rietumāzijā. 18. Plēsīgs kaķu dzimtas zīdītājdzīvnieks, kurš skrienot spēj attīstīt ļoti lielu ātrumu. 19. Sengrieķu mitoloģijā – kareivīga sieviete. 20. 18. gs. Spānijas dižākais gleznotājs (1746–1828). 22. Konusveida trauks, pa kuru pārlej šķidrumu no viena trauka citā. 23. Viduslaikos – bruņinieku sacensības. 26. Bezsatūrīgs. 28. Nolikot citā vietā. 29. Nervu šūnu savstarpējā kontakta apvidus. 30. Atspirdziņošs salds dzēriens, ko gatavo no augļu vai ogu sulas. 32. Upe Latvijā un Lietuvā. 34. Mūžzaļš siltzemju skuju koks ar konusveida vainagu. 35. Ciems Dagdas novadā, pagasta centrs. 37. Biklas, nedrošas. 38. Speciālista palīgs.

Vertikāli: 1. Tepe. 2. Ieradums. 3. Ostas krāvējs. 4. Nacionālās operas soliste-soprāns (1944). 6. Latviešu kinorežisors (1950–1992). 8. Kādas parādības attīstības virziens. 9. Lineāli līku līniju rasēšanai. 13. Sīkumaini precīzas. 14. Šahā – vairāki iepriekš izdomāti viena spēlētāja gājieni noteikta mērķa sasniegšanai. 15. Svarīgs, būtisks. 17. Stipras, spēcīgas. 20. Badoties, neēst. 21. Kaukāza tautu dzejnieks, dziesminieks. 24. M. Mičelas romāna *Vējiem līdzi* galvenā varone. 25. Apburt, apmāt, pilnīgi pārņemt savā varā. 27. Inde, ko indiāņi lieto bultu saindēšanai. 30. Saudzīgas, liegas. 31. Satriekt, sadauzīt. 33. Senēģiptiešu mitoloģijā – mēness, rēķinu un gudrības dievs. 36. Saitēt.

Pareizā atbilde: **ŠNORBĒNIŅI** (skatuves daļa dziļumā, kurā izvietota skatuves aparātūra un dekorāciju pacelšanas mehānismi).

Atbildes

Horizontāli: 1. Vilciņš. 5. Kairiņš. 8. Plūdi. 10. Raksa. 11. Gardene. 13. Utena. 15. Užava. 16. Celiņš. 18. Šasija. 20. Irāka. 22. Nordeķi. 25. Artis. 26. Narva. 27. Epizode. 28. Ciesa. 30. Skavas. 33. Skaits. 36. Rasma. 38. Asfes. 40. Lastaga. 41. Taure. 42. Rauda. 43. Smiltis. 44. Stilets. **Vertikāli:** 1. Vērdiņš. 2. Luksuss. 3. Igate. 4. Špaga. 5. Kigali. 6. Izeja. 7. Smetana. 9. Ūbele. 12. Rauši. 14. Nianse. 17. Lieto. 19. Apači. 21. Krava. 23. Raiti. 24. Inesis. 28. Cīrulis. 29. Asaka. 31. Vēstule. 32. Skelets. 34. Akbars. 35. Tartu. 37. Seski. 38. Abras. 39. Tatri.

Pareizi atbildējuši: Vizma Dzalba, Vilnis Bēniņš, Bruno Mekšs, Gunta Vāciete, Helēna Remerte, Velta Višņevska, Biruta Insberga, Ausma Kreidere, Ojārs Silkans. Atmiņjumu, izgrieztu no laikraksta (ne kopētu), sūtiet uz redakciju *Krustvārdu mīklu konkursam, Kurzemieks*, 1905. gada ielā 19, Kuldīgā, LV-3301, vai iemetiet redakcijas vēstuļu kastītē.

KOLEKCIJA

Īsta lietuvieša kārtis

16. februārī kaimiņvalsts Lietuva svinēja Neatkarības dienu. Viens no vairāk nekā tūkstoš pasākumiem, kas sākās jau pērn un ir veltīti valsts simtgadei, ir no jauna izdotās *Īsta lietuvieša kārtis*. Tagad tās atrodamas arī Kuldīgas novada muzeja fondos.

KOPŠ SENATNES

Kādreizējais kāršu istabas vadītājs Jānis Mētra stāsta, ka šis komplekts nav domāts tik daudz spēlmaņiem, cik valsts vēstures pētniekiem. Bildēs attēloti karavadoņi senatnē. Piemēram, ercena karalis ir Ģedimins, viens no izcilākajiem valdniekiem Lietuvas vēsturē, bet pīķa karalis – Mindaugs, kurš savulaik sadrumstalotās lietuviešu zemes apvienoja, lai nodibinātu savu valsti. Ercena dūzis atvēlēts bruņiniekam Vītim, bet uz kreiča redzami trīs Ģedimina pīlāri, kas tiek uzskatīti par nozīmīgu brīvības simbolu un ir izmantoti arī naudas zīmēs līdzīgi kā latviešiem Milda.

Savukārt pīķa devītnieks ir Antans Smetona – Lietuvas brīvvalsts pirmais prezidents, kuru kaimiņtauta godāja tāpat kā mēs savu Kārli Ulmani. Lietuva neatkarību pasludināja 1918. gada 16. februārī, un uz ercena piecinieka ir daļa no senās fotogrāfijas, kurā redzami padomes locekļi pēc vēsturiskā akta parakstīšanas. Kārtīs attēloti arī bēdīgie notikumi: padomju okupācija ar krievu tankiem un televīzijas torņa šturmešana barikāžu laikā, kad tika izlietas atjaunotās neatkarīgās valsts sargātāju asinis.

JOKIEM NAV VIETAS

Komplektā ir 52 kārtis, bet nav džokera. Kā skaidro J. Mētra, tāda joka kārts nopietnam vēstures izziņas materiālam nepiedienas. „Nevis īstas lietuviešu, bet īsta lietuvieša kārtis,” uzsver ko-

Lietuvas simtgades spēļu kārtis attēloti ievērojamākie brīvības cīnītāji senatnē, valsts vadītāji, kā arī nozīmīgi politiski ekonomiski notikumi pēdējā gadu simtenī.

lektionārs. „Latviešiem arī tādas derētu. Mums izcilākās ir pirmās spēļu kārtis ar senlatviešu karotājiem, ko 1921. gadā, veltot latviešu strēlnieku bataljonam, zīmēja grafiķis Rihards Zariņš.”

Kārtis J. Mētra ieguvusi, ciemojoties pie drauga Albīna Boriseviča Viļņā. Viņa

pie drauga Albīna Boriseviča kolekcija esot daudz plašāka, taču lietuvietim nav sava muzeja. Kuldīgas muzeja fondos glabājas vairāk nekā 800 kāršu komplektu no dažādām valstīm, 50 atrodas muzeja skapī. Lietuvas vēstures liecības kāršu izskatā izdotas 2014. gadā, kad valsts valūtas litu vietā ieviesti eiro. Simtgades priekšvakarā kaimiņi nolēmuši komplektu izdot no jauna un plašākā tirāžā.

Kārtis var aplūkot internetā arī angļu valodā versijā. Mājaslapas adrese: www.lituanicarts.lt.

Aizmugurē norādīts – īsta lietuvieša kārtis.

Daina Tafelberga

REKLĀMA

J. Rozes grāmatnīcas Top 10

1. Guntars Račs. 365/2. daļa. (*MicRec.*)
2. Māra Zālīte. *Paradīzes putni.* (Apgāds *Dienas grāmata.*)
3. Guntars Račs. 365/1. daļa. (*MicRec.*)
4. Karīna Račko. *Saplēstās mežģīnes.* (*Zvaigzne ABC.*)
5. Dens Brauns. *Sākums.* (*Kontinents.*)
6. Indulis Paičs. *Devīņi dvēseles uzdevumi.* (*Zvaigzne ABC.*)

7. Roberts Gregorijs Deivids. *Kalna ēnā.* (*Zvaigzne ABC.*)
8. Šarlote Linka. *Izvēle.* (*Zvaigzne ABC.*)
9. Iveta Pavizniuka. *Vīna meditācija sievietei. Patiesss stāsts.* (*Dienas grāmata.*)
10. Anatolijs Danilāns. *Dzīvo vesels! Profesora Danilāna ceļa zīmes.* (*Jumava.*)

- **Ilze Dreifelde. Likteņa loterija.** (Autorizdevums. 8,75 eiro.) Emocionāls un personīgs autores stāsts par dzīvi līdzās bērnam ar invaliditāti. Jau vairāk nekā 20 gadus I. Dreifelde profesionālo dzīvi saistījusi ar psiholoģiju, tādēļ grāmatā ir daudz arī profesionālu atziņu.
- **Džo Dispenza. Superspēju potenciāls. Kā parastam cilvēkam paveikt neparasto.** (Apgāds *Lietus-*

dārzs. 13,96 eiro.) Autors, medicīnas zinātņu doktors soli pa solim sniedz pamācības, kā atmodināt prāta patiesās iespējas, lai ietekmētu veselību, labklājību, attiecības un citas materiālās pasaules izpausmes. Atklātas meditācijas un citas metodes, kas ļauj veidot mierpilnas un patiesas attiecības ar sevi un citiem.

- **Fabio Nonna, Lūkass Veiden-**

bahs, Joelle Tourloniasa. Jauns stāsts par mopsi Karlu, kas neprātīgi iemīlējās un atrada draudzēni. (Jāņa Rozes apgāds. 6,95 eiro.) Karls un Paula laimīgi dzīvo pie saimnieces, līdz vienu dienu ierastajai kārtībai pienāk gals: mazais mopsis iemīlas! Kad Karla sapņu meitene negaidot pazūd, abi draugi aizlaižas no mājām, lai viņu meklētu...

VĒSTURE

Nīkrāce cauri gadsimtiem

Jansoni ar meitām: no kreisās Velta un Ausma.

Skolas apkārtnes uzkopšana.

AR NOVĒLOŠANOS

Pāris mēnešu pirms skolas sākuma pagāja drudzainā darbā. Četras pirmās klases varēja mācības sākt ar divu nedēļu nokavēšanos, bet vecākās klases – 1945. gada 1. oktobrī. Trūka rakstāmpapīra, kā arī grāmatu un cita mācību inventāra. Nebija elektrības. Petroleju skolām deva pēc tautas izglītības nodaļas sadales, logu stiklus un virtuves šķīvjus varēja iegādāties tikai Rīgā ar atļaujām. Trūka arī skolotāju. No sešiem štata

paredzētajiem darbu sāka tikai pieci – abi Blūmi, Olga Bože un Malvīne Maka ar vīru Ansi, kurš ilgi nestrādāja, jo viņam nebija skolotāja tiesību. A.Maks mācīja fiziku, ķīmiju un krievu valodu. Apvienotas bija 2.–3., 4.–5. un 6.–7. klase.

Veltas Sermoles atmiņas

Velta Sermole (dzimusi Jansone) dzīvoja *Bitēs*. 2015. gadā viņa uzticēja savu dzīvesstāstu.

REIZRĒĶINU NORAKSTA

„Nīkrāces skolā 1942./1943. mācību gadā sāku iet uzreiz 2. klasē. Skolā strādāja skolotājs Aleksejs Žagars no Latgales, labs matemātikas skolotājs bija Juris Sidorovs – arī no Latgales, audzinātājs 3. klasei. Reizrēķinu mācīties mums nevajadzēja; kad uzdeva klases darbus, apgriezām burtnīcas otrādi un atbildes norakstījām.

Katrā klasē bija dežurants. No rīta pirmajā stundā pienākums bija noskaitīt Tēvreizi, pēc tam varēja sākties stunda. Skolotāja

Jansoni, Veltas Sermoles vecāki, kāzu dienā 1932. gada 24. decembrī.

Evelīna Blūma ticības mācību vadīja luterāņiem, tāpēc katoļticīgie varēja to neapmeklēt.”

Bērni bieži slimoja ar šarlaku un difteriju. Arī es saslimu un skolā iet nevarēju. Par brīnumu izveselojās, bet daudzi skolas biedri nomira, jo nebija zāļu. Kad atgriezās, man vajadzēja 2. klasē palikt uz otru gadu, bet es nepaliku, jo labi mācījos, tāpēc mani pārcēla 3. klasē. Parasti skolotājs

Dzintra Liekmāne
(Grāmatas
fragmenti.
Sākums 2016. gada
24. oktobrī.)

(Turpmāk vēl.)

Sidorovs gribēja, lai matemātiku atbildam ātri; ja to nevarējām, bija jāpaliek pēc stundām.”

APĒD, KO ATROD

„Frontei tuvojoties, arī mūsu ģimene pameta Nīkrāci. Krievu karavīriem pirms kaujas trīs dienas neesot dots ēst. Tie bija priecīgi, ja uz lauka atrada salsalus kartupeļus. Tāpēc, kad saimniekus no *Bitēm* izdzina, karavīri māju pārmeklēja un apēda visu, ko vien varēja atrast. Pirms devāmies bēgļos, *Bitēs* trīs cūkas bijušas slimas ar sarkanguļu. Tā kā gaļu nevarēja izmantot, tēvs to iesālīja mucā, lai vārītu ziepes. Karavīri ieraudzīja tādu daudzumu gaļas un ēda to ar lielu baudu. Saimnieks, fronteī tuvojoties, ieraka zemē kannu ar medu. Pēc kaujas karavīri savus kritušos bija aprakuši dažus metrus no kannas, to nepamanot.”

PIRMS 20 GADIEM UN TAGAD

Skaists, bet ne viegls bizness

„Ziedu un mīlestības nekad nevar būt par daudz,” tā ziedu salona *Oāze* saimniece Līga Pirtniece saka par savu profesiju un reizē vaļasprieku – floristiku.

Kuldīgas ziedu salona *Oāze* īpašniece Līga Pirtniece ir gandarīta, ka darbs ir arī vaļasprieks.Pirms 20 gadiem Līga bija pārdevēja apģērbu veikalā *Malvīne*, bet jau apmeklēja floristikas kursus.

Pirms 20 gadiem viņa strādāja apģērbu veikalā *Malvīne* un *Kurzemniekā* ir intervēta rubrikā *Divi par vienu*. Šajā laikā viņa izveidojusi ziedu salonu un vēl aizvien tajā darbojas. Lai kādi būtu biznesa zemūdens akmeņi, viņa optimistiski saka: „Ir labi! Jānotur sevi uz pozitīvas domāšanas viļņa. Mēs enerģiju gūstam no cilvēkiem, kuri saka labus vārdus.”

TEĀTRA REŽISORE UN FLORISTE

Līga atklāj, ka pamatprofesija ir pavisam cita: „Esmu teātra režisore – absolvēju Kultūras darbinieku tehnikumu, iestājos Latvijas Valsts konservatorijā masu pasākumu režisoros, bet kļuva skaidrs, ka šo profesiju būtu sarežģīti apvienot ar ģimeni. Sāku strādāt veikalā *Malvīne*. Bija piedzimuši abi puikas.

Floristika mani interesējusi jau sen, bet 90. gadu vidū tas bija kaut kas neredzēts. Kamēr strā-

dāju *Malvīnē*, papildus mācījos šo jomu. Uz pieaugušo izglītības centru brauca skolotāja no Bulduru dārzkopības vidusskolas. Ar ziedu kompozīcijām varēja nopelnīt ļoti labi. Tagad paši gudri un šajā mākslā jau ielauzījušies, ir milzīgi daudz informācijas internetā. Var izcelties tikai ar savu rokrakstu.

Sāku strādāt vienā no pirmajiem ziedu veikaliniem Kuldīgā *Foto A.C.* telpās, bet uzreiz zināju, ka kaut kad man būs savs. Pēc pusotra gada izveidoju *Oāzi*. Vispirms salons atradās Pilsētas laukumā, pēc tam klejojām, jo savu māju mums nav. Darbojamies 1905. gada ielā, pēc tam ēkā, kurā atrodas *Drogas*. Vienubrīd man bija trīs veikali un 13 darbinieces. Bija veikals Skrundā, bet izrādījās nerentabls.

Tagad citi laiki. Īres un citu maksājumu dēļ nācās atstāt tikai vienu tirdzniecības vietu veikalā *Elvi*. Kuldīgā, kur palicis maz cilvēku, savus klientus sadalīt uz divām

vietām un divās vietās maksāt īri un nodokļus vairs nav iespējams.”

SMAGĀKAIS – NEZIŅA

„Nozarē konkurence ir liela. Nu jau *Oāzei* 16 gadu – esam sevi pierādījuši, mums ir pastāvīgie klienti,” saka Līga.

Visnepatīkamākais un sarežģītākais uzņēmējdarbībā esot nenoteiktība: „Nekad nezinu, ko gaidīt rīt – kāds jauns nodoklis nāks klāt, kāda nākamgad būs minimālā alga. Man nav, no kā šo algu celt, – varu tikai pielikt cenu. Nav skaidrības, nav drošības, tāpēc vērt vaļā kaut ko jaunu ir liels risks. Kādreiz varēja nopelnīt daudz labāk, bet, ja ir galva uz pleciem, sūdzēties nedrīkst.”

No malas šķiet, ka darbs ar ziediem ir tirā izpriecā – vienas pozitīvas emocijas. Līga saka: „Trakākais ir tas, ka jāiepērk daudz atkritumu maisu, darbs ir ar asiem ērkšķiem un netīriem ūdeņiem, bet sāpīgākais – ka ziedi neizbēgami jāmet ārā. Ne-

kad nevar notrāpīt tā, lai izpirktu visu. Bet vāzēm jābūt pilnām. Tiklīdz tukšāks, skan jautājums: „Kas tad jums te – bankrots?” Brīžiem ir sāpīgi pārmetumi par cenām. Es uzlieku tikai tik, lai varu samaksāt visus maksājumus, algas un nedaudz nopelnīt, citādi biznesam nav jēgas. Tās tomēr ir negulētas naktis, sevišķi pirms svētkiem, kad nezinu, cik ziedu pasūtīt.”

ĢIMENĒ DIVI UZŅĒMĒJI

Dzīvesbiedram Guntaram vairāk nekā 20 gadu Padurē pieder galdniecība *Laimdotas*. „Man tas bizness tomēr nav tik liels,” atzīst Līga. „Vienmēr esmu mēģinājusi finansiāli tikt galā pati, bet dažreiz vīrs palīdzējis. Tās nav ģimenes, bet gan biznesa attiecības – naudu esmu aizņēmusies un atdevusi.”

Dēli Klāvs (27) un Mārcis (26) pēc mācībām Rīgā atgriezušies un strādā tēva uzņēmumā.

Iveta Grīniņa, Aivara Vētrāja foto

KULDĪGAS AVĪZĒS

Kuldīgas Vēstnesis
pirms 90 gadiem

Par ārstiem

No 1100 Latvijas ārstiem pilsētās atrodas 900, bet uz laukiem tikai 200. Pilsētās pastāv algotu darbinieku medicīniskās palīdzības kases, kurām valsts piemaksā gadā 3,5 milj. latu. Uz laukiem ir vēl lielāks ārstu trūkums, un līdz šim pašam laikam nebija noorganizēta medicīniskā palīdzība. Lai to noorganizētu, jau tagad valsts budžetā uzņemti 1,5 milj. latu.

Jaunais Kurzemnieks
pirms 80 gadiem

Medību zeme

Daudziem nebūs zināms, ka mūsu zeme pieskaitāma pie labākajām medību zemēm Eiropā. Latvijā sastopami visi Eiropas medījumi, izņemot tipiskus kalnu un stepju dzīvniekus. Bet, ja mēs ar ko varam lepoties, tad tie ir irši un medņi. Pēc mežu departamenta datiem Latvijas mežos un laukos pašreiz dzīvo 190 aļņu, 490 briežu staltRADŽU (īršu), 58 300 stirnu, 1150 mežacūku, 428 000 zaku, 25 000 āpšu, 19 500 lapsu, 15 vilku, 78 lūši, 515 ūdru, 35 bebrī u.c. Lūšus un bebrus medīt noliegts.

Padomju Kuldīga pirms 70 gadiem

Gatavo tērpus Dziesmu svētkiem

Šajā darbā dzīvu dalību ņem arī Kuldīgas daļamatniecības vidusskolas saime, sniedzot padomus tērpu gatavotājiem un tieši izpildot pasūtījumus. Tērpu gatavotājas ir domājušas par mūsu novada sieviešu tērpa skaistuma un izteiksmes kāpinājumu – padomā balto sagšu vietā gatavot mēļās ar piekariniem, vienkāršo spangu vainagu vietā – grezno ar pērļoto režģi, pelēcīgi svītrotu brunču vietā – tumšos stāvsvītrotos vai vienkāršos mēļos.

SALS VIEN NELĪDZĒS

Mežizstrāde pēc vairāk nekā mēneša klusuma līdz ar salu ir atguvusies, tomēr nozarē ir problēmas, kuras nav radījuši vien laika apstākļi, ko pati valdība gada nogalē atzina par dabas katastrofu.

MEŽIZSTRĀDĀTĀJI

Kurzemē mazāk

Mežizstrādātāju aptauja liecina, ka nu cirmsmās var strādāt ar pilnu slodzi, taču ceļu dēļ izvešana joprojām apgrūtināta.

Lietavu dēļ gan valsts, gan pašvaldība, dažviet arī *Latvijas Valsts meži* (LVM) smagajam kravam transportam ceļus slēdza, un lielā daļā ierobežojumi vēl nav atcelti. Turklāt Kurzemē sals nav bijis tik stiprs un ilgs kā Latgalē un Vidzemē. Tādējādi atšķirībā no zemniekiem, kurus mūspusē nelabvēlīgie laika apstākļi skāra vēlāk, mežsaimniekiem klājas grūtāk.

ZAUDĒ KVALITĀTI

Latvijā lielākā meža īpašnieku kooperatīva *Mežsaimnieks* vadītājs Grigorijs Rozentāls pievērš uzmanību tam, ka laika apstākļu sekas nav īslaicīgas: „Tagad visi skrien un darbojas, cik spēj, taču atgūt iekavēto nav tik vienkārši. Viss rudens, arī decembris bija lietains un silts. Salija tā, ka zāgēt vēl kaut cik varēja, bet ne izvest. Tehnikai jābrauc ne tikai pa ceļiem, bet arī pļavām un uzartiem laukiem. Mežinieki negrib tos sabojāt.

Iepriekš bijām pieraduši, ka sals iestājas ap novembri. Šoziem nevarējām sagaidīt, nācās piebremzēt vai pavisam pārtraukt darbu tālākās cirmsmās un strādāt tuvāk ceļam. Kad tur vairs nebija, ko cirst, traktorū vajadzēja likt nost un vīrus sūtīt skatīties televīziju. Tikmēr meža dziļumā izstrādātā koksne gulēja un gaidīja. Taču, tāpat kā lauksaimniecības produkcija, sliktos uzglabāšanas apstākļos tā zaudē

kvalitāti un var tikt izbrāķēta.”

STRESS VISĀ KĒDĒ

Pēc G.Rozentāla teiktā, šāda situācija radīja izejmateriālu trūkumu eksportam ostās un arī pašmāju kokapstrādes uzņēmumos. Sākās strauja cenu celšanās. Pērnvasar skuju koku tara maksāja ap 40 eiro/m³, bet šobrīd – ap 60 eiro, un tas ir pieaugums par trešdaļu. Papīrmalka attiecīgi no 35 līdz 60 eiro/m³. Latvijas tirgū tāds kāpums iepriekš neesot bijis. Tas gan bija izdevīgi meža īpašniekiem, bet starp pārstrādātājiem radās konkurence. Tiesa, visā valstī cena kāpa vienādi strauji – nebija vērojama dempinga tendence.

„Līdzīgi bija citur – Baltijā, Polijā un Skandināvijā koksnes cena tika uzdzīta. Zinu vairākus lielus kokapstrādātājus, kuri izejmateriālu trūkuma dēļ darbību apturēja. Visā kēdē radās milzīgs stress – no izstrādātāja līdz pārdošanai. Jāņem vērā, ka tajos tirgos, kuros pārstrādātāji realizē gala produkciju, neviens tik strauji cenu necēla. Laika apstākļi skāra arī meža īpašniekus, jo atjaunošanai paredzētās platības bija applūdušas, nevarēja stādīt kociņus un nācās pārtraukt iesāktos Eiropas projektus.”

ZĪMI NOŅEMT NEVARĒJA

Runājot par ceļiem, *Mežsaimnieka* pārstāvis norāda, ka Latvijā

Intensīvi tiek strādāts līdz tumsai, lai izstrādāto izdabūtu no pielīkušās cirmsmās.

Kooperatīva *Mežsaimnieks* arhīva foto

tie pat normālos laika apstākļos ir slikti. Ja arī izdevās koksni dabūt ārā no meža, tad tālāk vest nevarēja, jo ceļi bija slēgti. Tas ir vēl viens stresa faktors – mežizstrādātājs savus apgrozāmos līdzekļus ieguldījis tehnikā un darbaspēkā, lai kokus nozāgētu, bet atgūt nevar. Neesot zināms tāds precedents, kad uzņēmēju atbalstam šādā katastrofālā brīdī kāda pašvaldība uz mirkli būtu atcēlusi masas ierobežojumu, ļaujot kravu izvest: „Jāgaida sals, zīmi noņemt nevarēja, un es to saprotu – pat viena smagā mašīna var nodarīt ceļam milzīgu postu.”

MĀCĪBA NĀKOTNEI

Kā novērst problēmas nākotnē? Mazākais – jāpierod, ka ziemā sala var nebūt. Plašākā mērogā jādomā

par ceļu sakārtošanu. „Dzīvojam ar padomju laika mantojumu, kas sen jau iztērēts,” tā G.Rozentāls. „Tagad tiek ieguldīts galvenokārt svarīgākajos ceļos, bet laukos tikai epizodiski, kaut tur tie tāpat vajadzīgi – lauksaimniekiem, mežsaimniekiem, uzņēmējiem. Ir pārāk daudz tādu vietu, kur braukt drīkst vienīgi sausā vasarā vai ziemas salā. Jādomā arī par uzlabotu tehniku – traktoriem ar kēdēm, kas palīdz pārvietoties pa mitru grunti. Protams, tas prasa ieguldījumus. Tomēr domāju, ka turpmāk mežizstrādātājiem tehnika būs ievērojami labāka.”

ARĪ LIELAJIEM GRŪTI

Laidzes pagasta SIA *Krauzers* valdes priekšsēdis un Latvijas Neatkarīgo mežizstrādātāju aso-

ciācijas pārstāvis Andis Araks atzīst, ka pārmērīgā slapjuma dēļ gada nogalē mežos strādāt nebija iespējams – tas esot nozīmīgs faktors. Arī vienam no vadošajiem mežizstrādes un apaļo kokmateriālu tirdzniecības uzņēmumiem *Metsā Forests Latvia* šis laiks bijis grūts, atzīst tā pārstāvis Kurzemē Māris Vitkovskis. Pārmeru pielījis visur – lai cik laba tehnika, tā nebūtu līdzējusi, jo jādomā, ka meži un ceļi vajadzīgi arī nākotnē. „Vairākos mēnešos iecirsto robu nevar aizpildīt tik īsā laikā, kopš atsākusies normāla mežizstrāde,” tā M.Vitkovskis. „Pieģādātājiem labi: jo lielāks pieprasījums, jo augstāka cena. Pilnīgā dīkstāvē neiegājām, taču izpildīt ierastās normas nebija viegli.”

Autores foto

PĀRSTRĀDĀTĀJI

Iemesli jāmeklē dziļāk

Ekonomika jāvērtē kopumā, domā vairāki kokapstrādes uzņēmumi.

SIA *Stiga RM* valdes loceklis Andris Ramoliņš situāciju mežsaimniecībā atzīst par traģisku, taču ne dabas izraisītu, jo iemesli jāmeklē dziļāk: „Ja mežizstrādātājiem ir ļoti veca tehnika, kas nemitīgi lūst, radot dīkstāvi, ja trūkst krogzāģēju un kvalificētu mašīnu operatoru, tad slapjais laiks situāciju vienīgi pasliktina. Tās ir sekas ieilgušiem procesiem, tai skaitā nodokļu nemaksāšanai, negodīgai konkurencei, zemaī pakalpojumu cenai, nepietiekamam atalgojumam. Ja visi

strādātu godprātīgi, tad cenas izlīdzinātos, mežizstrādē ienāktu jauna tehnika, un dabas katastrofa nebūtu tik dziļa.”

JA IZPILDA LĪGUMUS

„Daudzi uzņēmēji dabas katastrofas izsludināšanu izmantoja negodprātīgi,” turpina A.Ramoliņš. „Atteicās no malkas piegādes līgumiem ar pašvaldībām, varēja nepildīt saistības, kas noslēgtas ar citām juridiskajām personām. Turklāt slapjais laiks ir tikai aisberga viena daļa. Krievija noliedza izvedmuitu

apaļkoksnis eksportam uz Ķīnu, līdz ar to ķīnieši aktīvi pievērsās Baltijai, arī tas ietekmēja cenu. Dībinājās jaunās kokapstrādes rūpnīcas, radās papildu konkurence.”

Stiga RM minētais neesot tik ļoti ietekmējies. Saplākšņa ražotnei bērza finierkluču rezervju pietiek – nav uztraukuma, ka izejvielu varētu pietrūkt, jo noslēgti līgumi ar LVM, *Krauzeru* un *Metsā Forest Latvia*, kas korekti tos pilda. Koksnes resursi pat varētu palielināties – arī pašam uzņēmumam ir lielas meža platības, kurās var iegūt vajadzīgo apaļkoksnis sortimentu.

AIZMIRSUŠI, KA BIJA LĒTI

SIA *Mars* valdes priekšsēdis Andris Lapiņš uzskata,

Pārmērīgais nokrišņu daudzums radīja mežizstrādes dīkstāves un koksnes izejmateriālu trūkumu. Mežsaimnieki cer, ka tik drīz neatkusīs, kā arī no ceļiem tiks noņemti ierobežojumi, jo citādi šo robu būs grūti aizpildīt.

ka nozarē viss rit savu gaitu: „Jebkurā uzņēmējdarbībā ir plusi un mīnusi – te lauksaimniecībā lietus par daudz, te tūrisma saules pietrūkst. Tāpat arī kokapstrādē var gadīties apstākļi, kas liek padomāt, kā rīkoties. Salīdzinot ar iepriekšējo gadu, koksnes cena ir cēlusies, bet nevar teikt, ka tā būtu lielāka nekā kādreiz. Pašreiz esam atgriezušies vecajās cenās, tikai neviens nepamanīja, kad tās kritās. Piemēram, briketes reiz maksāja 100–110 latu par tonnu, tas ir tikpat, cik tagad, pārrēķinot eiro. Tagad tās tirgojam par 135–140 eiro/t. Aizmirsts, ka malka bija lēta, jo tad skandālu neviens necēla. Manuprāt, koksnes resursi vēl ir, un cena vairs īpaši necelsies.”

Daina Tāfelberga

PĀRDOD

VW POLO CLASSIC, 1996, 1,8, benzīns, TA 11.2018., 650 eiro. Tālr. 29331442.

Pārdod **PVC LOGUS** un **DURVIS**, bīdāmās durvis, moduļu virtuves. Mucenieku iela 25, Kuldīga. Tālr. 28448638.

PVC LOGI, DURVIS, PALODZES. Mērišana, montāža, piegāde. E-pasts: imk@inbox.lv, tālr. 26441415.

Pārdod visu veidu **ŽALŪZIJAS**. Laba cena un izpildes termiņi. Atlaides gatavo izmēru žalūzijām. Mucenieku iela 25, Kuldīga. Tālr. 28448638.

Bērza **MALKU** maisos. Tālr. 26544462.

Sausu, skaldītu **MALKU**. Tālr. 27885688.

SIA **AJG plus** – sazāģētu lapkoku nomaļu **MALKU**. Tālr. 29399939.

Ar piegādi pārdod skaldītu **MALKU**, zāģētavas atgriezumus. Tālr. 29249578.

Sausu, skaldītu **MALKU**, 30 eiro berķubā, kravā 6 kubī. Tālr. 29752090.

SVEASKOG
BEZ MAKSAS ATTĪRA
NO KRŪMIEM
laukus un citas
aizaugušas platības.
PĒRK
zarus, cirsma atlikumus,
šķeldojamu materiālu.
ĀTRA SAMAKSA.
25 622 293 (Āris)

PĒRK

SIA **Lāses AM** kautuve par labu cenu iepērk **GOVIS, BUĻĻUS, TELES**. Bioloģiski sertificētiem lopiem augstas cenas. Piemaksa par nodoto lopu daudzumu, par gaļas šķirņu lopiem. Tālr. 29353243, e-pasts: lases@inbox.lv.

SIA **Valinda** – **GOVIS, BUĻĻUS, TELES**. Tūlītēja samaksa. Tālr. 29434034.

Z/s **SMAIDAS** pērk **MĀJLOPUS**. Tālr. 29437251, 28393052, 63341221.

SIA **AIBI** iepērk **LIELLOPUS, JAUNLOPUS, TEĻUS, JĒRUS**. Augstas cenas. Samaksa tūlītēja. Svāri. Tālr. 20238990.

SIA **Cēsu gaļas kombināts** par augstām cenām iepērk **JAUNLOPUS** un **LIELLOPUS**. Tālr. 25573447, 26185703.

AUTOMAŠĪNAS. Tālr. 27806461.

Vieglās **AUTOMAŠĪNAS, TRAKTORUS**, lauksaimniecības tehniku. Tālr. 26104984.

Pērk **ĪPAŠUMUS** ar mežu un cirsma. Tālr. 25770062.

Ozola, oša, bērza **ZĀGBALĶUS**, alkšņa **MALKU**. Tālr. 29428876.

Latvijas mežsaimniecības uzņēmums par ļoti labu samaksu nopirks MEŽA ĪPAŠUMU vai arī augošus kokus jūsu īpašumā.

Cena līdz pat 10 000 EUR/ha. Sertificēts taksators izgatavos meža inventarizācijas lietu, cirsmu skices, veiks koku uzmērīšanu, ja nepieciešams, atjaunos robežstīgas un kupicas. Garantējam profesionālu un godīgu attieksmi.

- Ja vēlaties pārdot īpašumu vai augošus kokus – tālr. 28368838, 26129919.
- Ja vēlaties izgatavot taksāciju, skices vai atjaunot robežstīgas – tālr. 29175345, e-pasts: info@lmu.lv.

Iepērkam **LIELLOPUS** un **JAUNLOPUS**. Augstas cenas. Samaksa tūlītēja vai ar pārskaitījumu. Piemaksa par BIO liellopiem. Tālr. 26114519.

Craft Wood
100% Latvijas uzņēmums.
Pērk cirsma un meža īpašumus visā Latvijā.
Cena 1000-10000 EUR/ha.
Veicam precīzu vērtēšanu
un palīdzam noformēt dokumentus.
Cirsmu dastošana un stigošana.
Tālr. 26360308, e-pasts: craftwood@inbox.lv, www.craftwood.lv.

DAŽĀDI

KULDĪGAS AUTOSKOLA aicina pieteikties B, BE, C, CE, 95. koda auto vadītāju kursiem Kuldīgā, ir dienas un vakara grupas. Sākums 21. februārī. Sīkāka informācija pa tālr. 29491388, 63322550.

MODRA AUTOSKOLA rīko **95. KODA** kursu Kuldīgā, Pētera ielā 5. Sākums 26. februārī. Tālr. 23071223.

SALDUS AUTOSKOLĀ – B, C, CE, **95. KODS**. Ē.Griģis. Tālr. 29194359.

DARBA AIZSARDZĪBAS pakalpojumi. Tālr. 26533704.

GATAVOJAM DOKUMENTUS Uzņēmumu reģistram zemnieku saimniecībām, biedrībām, SIA, IK, IU. Arī izmaiņas, likvidācijas, patiesā labuma guvējus. Tālr. 20274650.

TĪRĀM DĪVĀNUS, krēslus, paklājus. Izbraucam pie klienta uz mājām. Tālr. 28134800.

SIA **Bērzi plus** notīra krūmu **APAUGUMU** no laukiem un grāvjiem. Pērkam zarus šķeldošanai un cirsma izstrādei. Tālr. 29150380, 26458900.

Pārviēt. **GATERIS**. Tālr. 22186086.

Ātri un lēti ierīko **DZIĻURBUMU**. Tālr. 29605105, 28205914.

PATEICĪBA

Sakām mīlu paldies visiem, kuri atnāca atvadīties no IRMAS VASMUSES ar skaistajiem ziediem, un arī tiem, kas savā sirdī atvadījās no viņas...

Piederīgie

LĪDZJŪTĪBA

*Nosirmo saule,
Nosirmo koki,
Sniegos šodien ir sirds,
Bēdu putenī
Māmuļas sirsniņas pilno balsi
Dvēsele nesadzird...*

/K.Apškrūma./

Izsakām visdziļāko līdzjūtību Aivaram Rudzrogam, mammu mūžībā pavadot.
SIA **Skrundas komunālā saimniecība** kolektīvs

SIA **LATEIRA**

**pērk CIRSMAS,
MEŽA ĪPAŠUMUS.**

- **Palīdz noformēt dokumentus,**
- **veic cirsmu iestigošanu, dastošanu, novērtēšanu.**

Tālr. 63428509, 27020562,
29997742, fakss 63428523,
e-pasts: info@lateira.lv.

Par sporta pasākumiem, rezultātiem informējiet e-pastā: inta.jansone@kurzemnieks.lv!

PROBLĒMA

OIK drauds jānovērš nekavējoties

(Sākums 1. lpp.)

TĀ BIJA PĀRSTEIDZĪBA

Pēc neskaitāmiem zvaniem pagājušonedēļ **Zemnieku Saeima (ZS)** un Lauksaimniecības organizāciju sadarbības padomes (LOSP) enerģētikas eksperti vērsās EM. Pagaidām saņemta atbilde, ka varbūt tiks atjaunoti 2016. gadā pieņemtie atvieglojumi, kas lauksaimniecības sezonālātes dēļ ļāva jaudu samazināt uz laiku līdz sešiem mēnešiem un ar atpakaļ pieslēgšanas garantiju.

„Saimniecībām, kurām nav citas iespējas, tik straujš elektrības rēķina pieaugums nav pieņemams,” uzskata ZS priekšsēdis Juris Lagzdīns. „Mainīgā daļa rēķinā veidojas proporcionāli patērētajai elektrībai, savukārt fiksētā atkarīga no sprieguma pakāpes un patēriņa grupas. Augkopībā un dārzenkopībā tik lielu jaudu vajag tikai pāris mēnešus gadā. Pārējā laikā tā vai nu jāsamazina, vai vispār nav vajadzīga. Taču *Sadales tīkls* kopš 1. janvāra to vairs nepiedāvā. Tiek ieteikts ierīkot divus skaitītājus un

vienu līdz pusgadam atslēgt. Tās atkal ir izmaksas, iespējams, tūkstošos eiro.

Valdībai jāizvērtē, vai izmaiņas OIK finansēšanā nebija pārsteidzīgas, citādi arī mazo un vidējo patērētāju pastāvēšana laukos ir apdraudēta.”

AR ČETRIEM CIPARIEM

Laidu zemnieku saimniecības *Jaunkalni* īpašnieks Gatis Zonenbergs stāsta, ka šogad elektrības rēķins rakstāms ar četriem cipariem. Summas pieaugums – par 50%, bet tērēts tiek daudz mazāk nekā vasarā. Saimniecībā ir vairāki pieslēgumi aptuveni ar 400 ampēriem. OIK un amperāža par katru ampēru – ap pusotru eiro. „Var jau pasmaidīt, ka lieliem zemniekiem lieli rēķini,” tā G.Zonenbergs. „Bet tie ir smieklīgi caur asarām, jo elektrība netiek tērēta un nekas arī netiek ražots. Kaltes vajadzīgas kādus trīs mēnešus no jūlija līdz septembrim, kāda nu ir tā vasara. Tad vēl pavasarī uz brīdi iedarbinām sēklu attīrīšanai. Var jau atslēgt, bet pēc tam būs jāmaksā tūkstoši, lai atjaunotu.

Rēķinu samaksājis jau esmu, citādi *Latvenergo* tūlīt atslēgs, būs sods, un būs vēl neizdevīgāk. Pērn varēja jaudu uz pusgadu samazināt. Nesaprotu, kāpēc nevarēja turpināt. Ir arī gadījies, ka jaudu atslēdz, bet, ja pa to laiku kādam tavā līnijā vajadzīgs strāvas palielinājums, tad vēlāk tu savu amperāžu vairs nevari tāpat vien dabūt atpakaļ. Atkal jāmaksā.”

APLAMA POLITIKA

G.Zonenbergs piekrīt: ja ZS un citām organizācijām neizdosies atrast izeju, kaut vai ar traktoriem jābrauc protestēt. Cerības ir, jo šis ir vēlēšanu gads – diez vai partijas tagad gribēsot lielos ražotāju piebeigt. Drīzāk – būt pozitīvie varoņi un aizstāvji. „Ne jau mums vien problēmas – rēķins audzis ikvienam patērētājam, īpaši tiem, kuri tērē mazāk,” norāda zemnieks. „Mana omīte centās elektrību taupīt, bet nu izrādās, ka tas nemaz nav izdevīgi. Tā tāda aplama politika.”

Vēl laidnieks piebilst, ka zemniekiem ieteikta alternatīva, piemēram, savs ģe-

nerators. Bet arī tās ir milzīgas izmaksas. Tāpat ieguldījumus prasa vēja parks, un nevar paredzēt, kāda izveidojas sadarbība ar *Latvenergo*.

NEKO DARĪT – JĀMAKSĀ

Raņķu SIA *Biagro Kurzeme* vadītājs Folkers Hepners atrodas dzimtenē Vācijā, bet par ažiotažu ap elektrības rēķiniem zina. Uzņēmumam pieder vienīgā cigoriņu ražotne Latvijā. Ar pilnu jaudu (ap 700 ampēriem) tā tiek darbināta tikai ražas novākšanas un pārstrādes laikā – divus trīs mēnešus tāpat kā abas graudu kaltes (125 ampēri) un tehnikas darbnīca (70 ampēri). „Pieslēgumu jauda ļoti liela, bet gada lielāko daļu tā nav vajadzīga. Ziemā cigoriņu rūpnīcā tiek tērēts tikai apgaismojumam, bet rēķins milzīgs. Neko nevar darīt – jāmaksā. Pieslēgums vajadzīgs. Mums piedāvā iegādāties ģeneratoru, bet arī tas vajadzīgs tikai dažus mēnešus, jo pārsvārā strādājam uz lauka.”

Daina Tāfelberga

VĀRDA DIENAS

No 19. līdz 25. februārim
 19. Zane (5492), Zuzanna (56)
 20. Vitauts (656), Smuidra (30), Smuidris (8)
 21. Eleonora (1297), Ariadne (10)
 22. Ārija (2516), Rigonda (122), Adrians (2312), Adriāna (314), Adrija (362)
 23. Haralds (1584), Almants (72)
 24. Diāna (9098), Dina (1936), Dins (170)
 25. Alma (592), Annemarija (115)
Populārākie: Diāna un Adrians.

„Man piemērots”

Dina Šimpermane, Kuldīgas sociālā dienesta darbiniece

Mamma gribēja saukt mani par Ģītu, bet vecmāte teica, ka tādu vārdu nevajag izvēlēties – vajagot kādu latvisku. Tad mammas iecerētajam vārdam tika piemeklēts līdzīgs, arī ar četriem burtiem – Dina. Cik tas latvisks, to gan nezinu. Manu māsu, kuras diemžēl vairs nav, sauca Daina. Iespējams, ka man vārds izvēlēts, par vienu burtu saīsinot viņas vārdu.

Man ļoti patīk mans vārds. Tas nav ne veclaicīgs, ne arī moderns, un pārāk bieži vecāki bērniem to neizvēlas. Zinu tikai pāris Dinās. Mana klasesbiedrene meitai devusi tādu vārdu, jo viņai tas iepaticies no manis. Nešaubīgi ir sajūta, ka Dina ir man atbilstošs vārds.

Man patīk, ka vārdadiena ir februārī. Dzimšanas diena ir novembrī, un tad abus svētkus varu nosvinēt ziemā. Darbā svinu, mājās atnāk dēli ar ģimenēm, draugi. Manā ģimenē pieņemts tā: kurš nāk ciemos vārdadienā, tas tiek pieņemts, jo par to ikviens var izlasīt kalendārā un atcerēties pēc patīkšanas. Uz dzimšanas dienām ejam pie tiem, kuri aicina. Tieku saukta arī par Diānu un Dainu, jo dažreiz pēc iepazīšanās cilvēki manu vārdu neatceras un jauca ar līdzīgiem.

LAIKA ZIŅAS

ŠODIEN, 19. FEBRUĀRĪ

Dienas garums – 9 st. 51 min.
 Saule lec 7.42, riet 17.33.

Naktī -2°...-4°

Z
 R ← A
 D
 1-2 m/s

Dienā -2°...+1°

Z
 R ← A
 D
 3-4 m/s

RĪT, 20. FEBRUĀRĪ

Dienas garums – 9 st. 56 min.
 Saule lec 7.40, riet 17.36.

Naktī -3°...-5°

Z
 R ← A
 D
 2-3 m/s

Dienā -3°...-5°

Z
 R ← A
 D
 2-3 m/s

KONKURSS

Tēlotājmākslas spēle

148. kārtā

Baltkrievijā dzimis ebreju izcelsmes franču ekspresionisma gleznotājs (1893–1943). Darbojies Parīzē starp pasaules kariem. Izveidojis savu stilu, ietekmējoties no tādiem māksliniekiem kā Rembrants un Kurbē. Studējis Viļņas Mākslas akadēmijā. 1913. gadā emigrēja uz Franciju, kur studējis Daiļo mākslu skolā. Francijā kādu laiku dzīvojis mākslinieku kolonijā, kas pazīstama ar nosaukumu *La Ruche*.

Atbildes gaidām līdz 21. februāra 11.00: *Tēlotājmākslas spēle, Kurzemnieks*, 1905. gada ielā 19, Kuldīgā, LV-3301, vai e-pastā: redakcija@kurzemnieks.lv, vai redakcijas durvju pastkastītē.

147. kārtas atbilde: Antonio Berni, *Zemnieki* (spāņu val. *Chacareros*), 1935.

Pareizi atbildējuši: Daina Gerente, Velta Višņevska, Ausma Kreidere, Guntis Obodņikovs, Ingars Neimanis, Indra Ābelīte, Mārcis Arājs.

ZIEMAS OLIMPISKAJĀS SPĒLĒS

Kuldīdznieks Jānis Miņins, kurš trenē Polijas bobslejistus, Kurzemnieka lasītājus informē par ziemas olimpiskajās spēlēs Phjončhanā notiekošo.

16. februāris

J.Miņins: „Jau divas treniņu dienas trasē aizvadītas, un visi turpina slidu testus, lai saprastu, kuras no labākajiem komplektiem būs vispiemērotākās trasei un laika apstākļiem. Diezgan ātrs bija šodien koreji, kurš uzrādīja diezgan stabili *Top 3* laiku. To var saprast, jo viņi visu otro sezonas daļu upurēja, lai piebrauktu savu trasi, atrastu labākos regulējumus un slidas. Pēc neoficiālām ziņām, Korejas bobslejistu šosezon vien trasē nobraukusi ap 450 (!) reižu – tas ir ļoti daudz, jo vidēji vienam komandas pilotam sezonā ir 150–200 braucieni. Visu citu komandu pilotiem šosezon Korejā bijuši 28–30 braucieni. Tad nu varat iedomāties, kā trasi var piebraukt.

Poļi treniņos pagaidām turas savā līmenī un, cerams, iesaistīsies cīņā par 12.–16. vietu. Katra vieta augstāka par 14. mums būs labs rezultāts, uz to arī ceram.

Manas komandas braucējs, lai arī divos gados fiziski ir progresējis, uz kopējā līderu fona vēl nav tik konkurētspējīgs, lai cerētu uz superīgu starta ieskrējieni, kas cīņā par augstāku vietu būtiski palīdzētu. Bet ar stabilitāti visos četros braucienos varam cerēt savu mērķi sasniegt. Rīt vēl beidzamā treniņu diena, un tad jau sāksies sacensības.

Ļoti žēl skeletoņa draugu. Tieši saskrējāmie trasē un boksos, kur parunājāmie ar Latvijas skeletoņa treneriem. Emocijas bija tik stipras, ka viņiem pat grūti atrast vārdus, lai pateiktu, cik tas ir sāpīgi... Bet neko darīt – tāds ir sports, un dažreiz tas ir nežēlīgs. Arī 4. un 5. vieta jāizcīnā, un tas ir ļoti augsts un vērtīgs sasniegums, zinot to, ar kādām valstīm mazā Latvijas komanda cīnās jau veselu desmitgadi.”

POLICIJAS ZIŅA

Kuldīgā uzdarbojas krāpniece

7. un 8. februārī Kuldīgā, daudzdzīvokļu namu rajonā *Kurzemīte*, konstatēti divi gadījumi, kad apkrauti pensionāri.

Pie viņiem dzīvesvietā ieradusies kāda sieviete un uzstājīgi pierunājusi iegādāties apģērbu, kas pircējam nemaz nav bijis vajadzīgs, tādējādi atstājot pensionārus bez iztikas līdzekļiem.

Sievietes pazīmes: ap 1,65 m gara, 40–45 gadus veca, kalsnas miesas uzbūves, tumšiem matiem, brūnām acīm, ģērbusies tumšas krāsas mētelī līdz

celim, baltā cepurē. Sieviete runā skaidrā latviešu valodā bez akcenta, nesot lielu somu vai maisu, kurā atrodas drēbes (virsjakas, jakas, džemperī), kā arī apavi un bikses.

Ja kāds ir manījis šo sievieti vai arī cietis no viņas darbībām, lūgums ziņot Valsts policijai pa tālr. 110. Policija aicina arī radu un kaimiņu sirmgalvjus pabrīdināt par šādas personas iespējamu rošanās un mudināt neieļauties sarunās ar viņu, neļaut sevi apvārdot.

ASTROLOGISKĀ PROGNOZE

/20. – 26. februāris/

Jolanta Hercenberga, astroloģe

Auniem jāatrota piedurknes un jāpaļaujas tikai uz sevi. Auns nav dīkdienis, un arī iedzimtā spītība noderēs, pieveicot darba kalnus.

Vēšiem darba plānošanā domubiedru netrūks, bet, kad būs jāķeras klāt, tad galvenā darītāja loma gribot negribot būs jāuzņemas pašiem.

Dvīņus saviesīgi pasākumi garlaikos. Patīks laiskoties un dzīvi apcerēt vienatnē vai kopā ar tuvākajiem. Vistaisnākais ceļš uz mīļotā sirdi vedīs caur virtuvi.

Vēžiem var nākties secināt, ka atkal uzkāpts uz grābekļa, kas kādu dzīves punktu jau aizsitis. Ja situācija atkārtojas, skaidrs, ka šoreiz jārikojas citādi.

Lauvām nav ieteicams uzņemties ilgstošas saistības. Gan apstākļi, gan paša domas var piņķerēties un mētāties no vienas galējības otrā, tādēļ jānogaida, līdz emocijas pierimst.

Jaunavām gan materiālajā ziņā, gan izjūtās Visums sniedz atalgojumu par paveikto. Viss, ar ko šonedēļ jāstāpās, ir radīts ar paša domām un darbiem.

Svariem aptumsuma laiks nesapurināja personisko dzīvi. Ja bija iekērušās kādas pelavas,

šobrīd tās atsijājas no graudiem. Neprecētie meklēs piedzīvojumus.

Skorpioniem rūpīgi jāizraugās vārdi, ko tie velta citiem, jo skarbs un sarkastisks runas stils var nostāties pret pašu. Bet pūliņi sabiedrības labā tiks novērtēti.

Strēlniekiem būs iespēja pārkārtot savus morāles un pārliecības plauktus, paskatīties ar citām acīm. Tie tieksies uz garīgumu, izaugsmi un uzskatu maiņu.

Mežāži var nonākt situācijās, kurās citu uzskati atšķiras, tādēļ nāksies papulēties, lai ar spēcīgiem argumentiem aizstāvētu savu pārliecību.

Ūdensvīriem laiks ir lielākais dārgums, kas jāizmanto gudri, neraizējoties par niekiem. Ienākumu būs vairāk, bet arī tēriņi pieaugs.

Zivīm jāizvērtē, vai laiks sadalīts līdzvērtīgi visām dzīves jomām. Iespējams, mūžam aizņemtajam aizraušānās ar darbu radījusi plaisu starp viņu un tuvajiem cilvēkiem.

Čika laiks:

20.II 13.11 – 21.12,
 22.II 13.45 – 23.II 2.07,
 24.II 21.58 – 25.II 5.06,
 26.II 23.51 – 27.II 6.42.

INTERESANTI

Kam kož suņi

Nervozī pasta darbinieki, kas, tuvojoties pagalmam, no suņiem baidās, varētu paši būt vainīgi, ja tiem iekēr kājā. Liverpūles (Lielbritānija) pētnieki atklājuši, ka stresainus cilvēkus suņi sakož biežāk nekā mierīgus. Vislabākais veids, kā no uzbrukuma izvairīties, ir pašpārliecināta gaita un attieksme. Eksperimentā cilvēkiem lūgts novērtēt savu emocionālo stabilitāti ar punktiem no viena līdz septiņi, kā arī pastāstīt, vai un kad kāds suns tiem iekodis. Izrādījās, ka katrs punkts virs vieninieka nozīmē par 23% lielāku risku piedzīvot suņa kodieni. Statistika atklāj, ka suņi gandrīz divreiz biežāk sakož vīriešus nekā sievietes. Lielbritānijā ik gadu šādu kodumu dēļ slimnīcā nonāk vairāk nekā 6500 cilvēku – tas ir diezgan maz, jo valstī ir vairāk nekā 8,5 miljoni suņu.

JOKI

- Jūsu spēcīgākā iezīme?
- Loģiskums.
- Kādu redzat sevi pēc 10 gadiem?
- Man būs 38.

Filmā skatos, kā izmeklētāji atrod pēdu nospiedumus un vienojas: vajag izsaukt kinoloģu ar suni. Sāku prātot – kāda jēga būtu saukt kinoloģu bez suņa?